

Samhällsekonomi och statsbudget

Sven Winnell 080216:

Det regeringen arbetar med enligt Internet 080216.

Samhällsekonomi och statsbudget.

<http://winnell.com/omr353g15> .pdf (647+657+658)

Samhällsekonomi och statsbudget

<http://regeringen.se/sb/d/1599>

[Statsbudget](#)

[Ekonomisk politik](#)

[Skatter](#)

[Bank, värdepapper och försäkringar](#)

[Företag med statligt ägande](#)

[Internationellt ekonomiskt samarbete](#)

[Tema: Sysselsättning](#)

[Tema: Tillväxt](#)

[Regelförenkling på Finansdepartementet](#)

[Tema: Fusk](#)

[Ekonomi i siffror](#)

Ekonomi handlar om att hushålla med resurser på bästa möjliga sätt. Ekonomisk politik är en sammanfattande benämning på åtgärder som regering och riksdag genomför för att påverka förhållanden i ekonomin. I statsbudgeten anger regeringen den ekonomiska politikens inriktning.

Finanssektorn har nyckelroll i svensk ekonomi

Väl fungerande finansiella marknader är viktiga för samhällsekonomin och tillväxten. Den pågående internationella integrationen har bidragit till den finansiella sektorns utveckling. Det konstaterar författaren till Långtidsutredningens senaste bilaga som presenteras idag.

[Pressmeddelande: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

[SOU 2008:12 Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)

[Webbutsändning: Presskonferens: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

Expertgruppen för miljöstudier vill lägga om fiskeripolitiken

Alltför stora fiskuttag i kombination med dålig lönsamhet i fiskenäringen. För att komma tillrätta med problemen måste den svenska fiskeripolitiken läggas om. Det säger Expertgruppen för miljöstudier i sin senaste rapport som överlämnas till Finansdepartementet idag.

[Pressmeddelande: Den svenska fiskeripolitiken måste läggas om](#)

[Rapport 2008:1 Att vända skutan - ett hållbart fiske inom räckhåll](#)

Enklare att betala trängselskatt

Regeringen lämnar i dag en proposition till riksdagen med förslag om att bilister ska få ett inbetalningskort på sin trängselskatt hemskickat månadsvis och att betalningsperioden ska förlängas.

[Pressmeddelande: Enklare att betala trängselskatt](#)

[Prop. 2007/08:52 Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.](#)

[Kompletteringar till förslaget om sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn](#)

[Ja till budet på OMX](#)

[Regeringen vill förbättra situationen för personer med samordningsnummer](#) [Alla notiser](#)

Pressmeddelanden

[Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

[Påminnelse: Finanssektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

[Anders Borg till Bryssel för Ekofinmöte](#)

[Alla pressmeddelanden](#)

Senaste publikationerna

[Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)
[Att vända skutan - ett hållbart fiske inom räckhåll](#)
[Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m. Alla publikationer](#)

[Budgetpropositionen för 2008](#)

[Minskat statligt ägande](#)

Aktuella frågor

[Sänkta socialavgifter i tjänstesektorn](#)
[Nya skatteregler för pensionsförsäkring](#)
[Budgetpropositionen för 2008](#)
[Fastighetsskatt](#)
[Jobbskatteavdrag](#)
[Skattelättnader för hushållstjänster](#)
[Ansvarskommittén](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)
[Mats Odell](#)
[Maud Olofsson](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)
[Statsrådsberedningen](#)
[Näringsdepartementet](#)

Statsbudget

<http://regeringen.se/sb/d/2548>

[Budgetpropositionen för 2008](#)
[Tidigare budgetar](#)
[Årsredovisning för staten 2006](#)
[Tidigare årsredovisningar](#)
[Budgetutveckling och styrning](#)
[EU-budgeten](#)
[Myndigheter](#)
[Kontakt](#)

Viktigare lagar och förordningar

I skriften Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2007/2008 kan du läsa om förändringar som träder i kraft vid årsskiftet. Skriften kan laddas ner eller beställas.

[Informationsmaterial: Viktigare lagar och förordningar inför årsskiftet 2007/2008](#)
[Läs mer om lagstiftningsprocessen, från initiativ till beslut](#)

Bakgrundsmaterial

[Läs om hur budgetprocessen fungerar](#)

Myndigheter

[Ekonomistyrningsverkets webbplats](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Budgetpropositionen för 2008

<http://regeringen.se/sb/d/9445>

[Arbete](#)

[Sjukförsäkringen](#)

[Företagande](#)

[Miljö, energi och klimat](#)

[Folkhälsa](#)

[Familj och jämställdhet](#)

[Vård och omsorg](#)

[Utbildning](#)

[Boende](#)

[Övrigt](#)

[Redan beslutade och aviserade reformer](#)

[Så fördelas pengarna](#)

[Prognoser](#)

[Pressmeddelanden](#)

[Publikationer och informationsmaterial](#)

[Hitta rätt i budgeten](#)

[Ordlista](#)

[Tidigare budgetar](#)

Den ekonomiska tillväxten väntas bli 3,2 procent 2008 och den öppna arbetslösheten förväntas falla till 4,0 procent. Överskottet i den offentliga sektorn beräknas bli 2,8 procent av BNP.

Att minska utanförskapet och få fler i arbete är regeringens övergripande och viktigaste mål. Regeringens fokus är på åtgärder som bidrar till högre sysselsättning. Full sysselsättning är det främsta medlet mot växande klyftor och orättvisor i samhället. Statens budgetöverskott de tre kommande åren beräknas bli det största på mycket länge. En ansvarsfull politik med ordning och reda i de offentliga finanserna tryggar välfärden för kommande generationer.

Budgetpropositionen är regeringens förslag till budget för statens inkomster och utgifter följande budgetår.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Budgetpropositionen 2008 Fler i arbete - fler vägar tillbaka](#)

[Prop. 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008](#)

Sjukförsäkringen

<http://regeringen.se/sb/d/9591>

Trygghetssystemen

Regeringen föreslår en rad åtgärder för fler vägar tillbaka från sjukfrånvaro. Genom att upprätthålla en nära koppling till arbetsmarknaden under sjukfrånvaron minskar risken för att fastna i långvarig frånvaro.

En rehabiliteringskedja införs

En rehabiliteringskedja införs med preciserade tidsgränser för att kontrollera arbetsförmågan. Åtgärderna ska stödjas av hälso- och sjukvården, företagshälsovården och arbetsförmedlingen.

Under de tre första månaderna inriktas åtgärder på att den sjukskrivne ska kunna återgå till sina vanliga arbetsuppgifter. Om det inte är möjligt ska det undersökas om det finns andra arbetsuppgifter som arbetstagaren kan göra hos sin arbetsgivare.

Mellan månad tre till sex inriktas åtgärder på att en sjukskriven, med hel eller delvis arbetsförmåga, ska komma tillbaka till arbete någonstans på arbetsmarknaden, det vill säga hos andra arbetsgivare. Personen ska få stöd och hjälp av arbetsförmedlingen.

Mellan månad sex till tolv inriktas hjälp och stöd för återgång i arbete. Om personen fortfarande är för sjuk för att arbeta ska Försäkringskassan följa upp sjukskrivningen så att åtgärder påbörjas så snart det är möjligt. Finns arbetsförmåga ska personen vara hänvisad till arbetsförmedlingen och söka arbete.

Om arbetsförmågan efter ett års sjukskrivning är fortsatt nedsatt men förväntas återkomma ska förlängd sjukpenning kunna betalas ut. Ersättningen föreslås bli 75 procent av den sjukpenninggrundande inkomsten och ska i normalfallet kunna betalas ut som längst i 18 månader. Ambitionen är att de nya reglerna ska kunna gälla från och med 1 juli 2008.

Företagshälsovård

3,4 miljarder kronor satsas 2008-2010 på att vidareutveckla företagshälsovården samt införa en rehabiliteringsgaranti så att stödet till arbetsgivare och sjukskrivna stärks. Som ett första steg i att införa rehabiliteringsgarantin föreslår regeringen att ett avtal sluts med hälso- och sjukvården under 2008 som innebär att hälso- och sjukvården tillförs ökade resurser för medicinska rehabiliteringsinsatser.

Nyfriskjobb

Särskilda nystartsjobb, så kallade nyfriskjobb, införs från och med 1 januari 2008. Detta innebär att arbetsgivare får en kompensation som motsvarar dubbla arbetsgivaravgiften när de anställer personer som under minst ett år fått sjukpenning, rehabiliteringspenning eller sjuk- och aktivitetsersättning.

Försöksverksamhet

Försäkringskassan och Arbetsmarknadsstyrelsen ska under två år bedriva en försöksverksamhet för att bland annat låta privata förmedlingsföretag medverka till att långtidssjukskrivna och personer med sjuk- eller aktivitetsersättning återfår arbetsförmågan och återgår till arbete. Inom ramen för försöksverksamheten kommer särskilda insatser att prövas för unga.

Arbete och ersättning

Med nuvarande regler kan en person behålla hela sjuk- eller aktivitetsersättningen i tre månader samtidigt som denne prövar ett jobb och får lön. Regeringen föreslår att utbetalningstiden förlängs till 12 månader. Under den tiden får den sjukskrivne behålla 25 procent av ersättningen. Syftet är att stärka förankringen på arbetsmarknaden för långtidssjukskrivna.

Med nuvarande regler kan man arbeta motsvarande en åttondel av normal arbetstid samtidigt som man får hel sjukersättning. Möjligheterna till detta ska begränsas i syfte att förhindra missbruk.

Personer med icke tidsbegränsad sjukersättning behöver särskilda insatser för att prova arbete. Regeringen vill därför ändra reglerna så att rätten till sjukersättning inte ska påverkas av att man arbetar. En steglös avräkning av sjukersättningen mot arbetsinkomster ska införas för personer som hade icke tidsbegränsad sjukersättning den 31 augusti 2007.

Sjukpenninggrundande inkomst

Regeringen anser att beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) bör ändras så att den baseras på ett genomsnitt av den tidigare inkomsten. I avvaktan på ett sådant förslag föreslås att den sjukpenninggrundande inkomsten ska multipliceras med 0,97 vid beräkning av dagersättning från och med 1 januari 2008. Denna förändring innebär att den sjukpenninggrundande inkomsten bättre följer den genomsnittliga faktiska löneutvecklingen för sjukfrånvarande. För den som har sjukpenning kan förslaget innebära en minskning av ersättningen med som mest cirka 390 kronor per

Jobbpolitiken

<http://regeringen.se/sb/d/9566>

Jobbpolitiken

Företagspolitiken

Åtgärder för att göra det mer lönsamt att arbeta

- Jobbskatteavdrag infördes den 1 januari 2007.
- En rad förändringar i arbetslöshetsförsäkringen har genomförts som avser villkor, ersättningsperiodens längd och ersättningsnivå. Graden av egenfinansiering i arbetslöshetsförsäkringen har ökat och medlemsavgifterna till varje arbetslöshetskassa differentierats.

Åtgärder som gör det billigare att anställa

- Från den 1 januari 2007 finns nystartsjobb för dem som inte arbetat under en längre tid. Nystartsjobben innebär en skattelättnad motsvarande full arbetsgivaravgift för personer som under mer än ett år varit arbetslösa, deltagit i arbetsmarknadspolitiska program, haft skyddat arbete på Samhall eller haft sjukpenning, sjuk- eller aktivitetsersättning.
- Skattereduktion för köp av hushållstjänster trädde i kraft den 1 juli 2007.
- För att göra det mer attraktivt för företagen att behålla och nyanställa äldre medarbetare slopades den 1 januari 2007 den särskilda löneskatten på arbetsinkomster och inkomster av aktiv näringsverksamhet för personer som fyllt 65 år och är födda 1938 eller senare. Den 1 januari

2008 avskaffas den särskilda löneskatten även för personer som inte omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. personer som är födda före 1938.

Bättre matchning och en effektivare arbetsmarknadspolitik

- Jobb- och utvecklingsgarantin infördes den 2 juni 2007. Den omfattar individuellt utformade åtgärder och är indelad i tre faser. Inledningsvis fokuseras på intensifierade jobbsökaraktiviteter med coachning. I den andra fasen får deltagarna tillgång till ett utbud av arbetsmarknadspolitiska program som inkluderar arbetsträning, arbetspraktik, subventionerade anställningar och kompetenshöjande insatser. Den tredje och sista fasen innebär att alla deltagare, som efter 450 ersättningsdagar i jobb- och utvecklingsgarantin inte funnit något arbete, ges en varaktig samhällsnyttig sysselsättning motsvarande ett heltidsjobb.
- För att förbättra möjligheterna att få ett arbete för personer med funktionshinder har regeringen tillfört resurser så att den tillfälliga ökningen av antalet lönebidragsplatser 2006 och 2007 kan bibehållas 2008. En ökning kan ske från 2009.
- AMS och länsarbetsnämnderna avvecklas från den 1 januari 2008, då den nya sammanhållna myndigheten Arbetsförmedlingen bildas.
- Regeringen har gett AMS i uppdrag att använda kompletterande arbetsförmedlingar i syfte att förbättra matchningen.

Åtgärder för att öka integrationen

- Från den 1 januari 2007 har asylsökande som har beviljats uppehållstillstånd, kvotflyktingar och anhöriginvandrare möjlighet att få nystartsjobb de tre första åren efter det att uppehållstillstånd beviljats.
- Instegsjobb infördes 2 juli 2007 och är riktade till asylsökande som har fått uppehållstillstånd, kvotflyktingar och anhöriginvandrare under de första 18 månaderna efter uppehållstillstånd. Instegsjobb är en subventionerad anställning som är kopplad till undervisning i svenska för invandrare och har tydliga handledande inslag.
- Arbetsförmedlingens resurser för yrkesbedömning har förstärkts. Dessutom har Valideringsdelegationen i uppdrag att leda en pilotverksamhet enligt branschmodeller framtagna i samarbete med branschorganisationer. Syftet är att validera 1000 personers utländska yrkeskompetens samt att ge Valideringsdelegationen möjlighet att pröva de metoder och modeller för validering av yrkeskompetens som utarbetats i samarbete med branscher och branschorganisationer.
- För att underlätta mottagandet av flyktingar i kommuner i regioner med god arbetsmarknad och skapa tydliga ekonomiska drivkrafter som påskyndar etableringen av flyktingar på arbetsmarknaden, får kommunerna en extra ersättning som delvis är prestationsbaserad.
- En särskild utredare har fått i uppdrag att till den 2 juni 2008 lämna förslag på hur ansvar och finansiering av flyktingmottagande och insatser för nyanlända kan utformas så att de sammantaget stärker kommunernas, statliga myndigheters och andra aktörers drivkrafter att

verka för ett snabbt inträde på arbetsmarknaden för den nyanlände samt stärker individens drivkrafter till egen försörjning. En väsentlig uppgift för utredningen är att se över hur arbetslinjen kan stärkas och hur Arbetsmarknadsverket tillsammans med andra arbetsförmedlande organisationer kan ha en mer framträdande roll i mottagandet av nyanlända.

Åtgärder för att minska arbetslösheten bland ungdomar

- Den 1 juli 2007 infördes lägre arbetsgivaravgifter för unga.
- Regeringen har föreslagit en jobbgaranti för unga som beräknas träda i kraft den 1 december 2007. Syftet med jobbgarantin för unga är att ge stöd och ökade drivkrafter för arbetslösa ungdomar att få ett arbete eller att vidareutbilda sig inom det reguljära utbildningssystemet.
- En försöksverksamhet med lärlingsutbildning kommer att genomföras med start hösten 2008 och innebär bl.a. att viss ersättning samt handledarutbildning kan ges till arbetsgivare som tar emot elever inom gymnasieskolan.

Så fördelas pengarna

<http://regeringen.se/sb/d/9469>

[Utgiftsområden: en beskrivning](#)

[Politikområden: en beskrivning](#)

[1. Rikets styrelse](#)

[2. Samhällsekonomi och finansförvaltning](#)

[3. Skatt, tull och exekution](#)

[4. Rättsväsendet](#)

[5. Internationell samverkan](#)

[6. Försvar samt beredskap mot sårbarhet](#)

[7. Internationellt bistånd](#)

[8. Migration](#)

[9. Hälsovård, sjukvård och social omsorg](#)

[10. Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp](#)

[11. Ekonomisk trygghet vid ålderdom](#)

[12. Ekonomisk trygghet för familjer och barn](#)

[13. Arbetsmarknad](#)

[14. Arbetsliv](#)

[15. Studiestöd](#)

[16. Utbildning och universitetsforskning](#)

[17. Kultur, medier, trossamfund och fritid](#)

[18. Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggand](#)

[19. Regional tillväxtpolitik](#)

[20. Allmän miljö- och naturvård](#)

[21. Energi](#)

[22. Kommunikationer](#)
[23. Jord- och skogsbruk, fiske, med anslutande när](#)
[24. Näringsliv](#)
[25. Allmänna bidrag till kommuner](#)
[26. Statsskuldräntor m.m.](#)
[27. Avgiften till Europeiska gemenskapen](#)

Budgetpropositionen är indelad i 27 olika utgiftsområden. Nedan hittar du hur statsbudgetens utgifter fördelar sig på de olika utgiftsområdena. I vänstermarginalen kan du läsa mer om respektive utgiftsområde och också om politikområden.

Statsbudgetens utgifter (miljarder kronor)

Källa: Finansdepartementet

Utgiftsområde

1 Rikets styrelse

8,2
10,6
10,9

2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

11,8
11,3
11,2

3 Skatt, tull och exekution

9,0
9,4
9,4

4 Rättsväsendet

28,5
30,6
32,2

Utfall 2006
Prognos 2007
Prognos 2008

5 Internationell samverkan

1,4
1,5
1,7

6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

43,8
45,7
44,7

7 Internationellt bistånd

25,9
26,0
27,7

8 Migration

7,9
5,8
6,2

9 Hälsovård, sjukvård

42,2
46,8
50,5

10 Ekonom. trygghet vid sjukd.

125,7
120,6
118,5

11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom

45,0
43,8
42,9

12 Ekonomisk trygghet för familj.

60,1
61,6
66,7

13 Arbetsmarknad

68,3
61,7
61,8

14 Arbetsliv

1,2
1,4
1,2

15 Studiestöd	20,1	24 Näringsliv	4,1
	19,3		4,3
	19,2		4,9
16 Utbildning och universitetsforskning	46,5	25 Allmänna bidrag till kommuner	60,2
	42,6		73,0
	45,8		64,5
17 Kultur, media, trossamfund och fritid	9,6	26 Statsskuldsräntor m.m.	49,5
	10,0		42,1
	10,1		40,7
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	8,7	27 Avgiften till EG-budgeten	25,9
	6,3		26,4
	2,2		30,1
		Summa utgiftsområden	765,5
			772,5
			767,6
19 Regional utveckling	3,3	Totalt exklusive statsskuldsräntor	716,1
	3,0		730,4
	3,5		726,9
20 Allmän miljö- och naturvård	4,8	Ålderspensionssystemet utanför statsbudgeten	179,1
	4,4		188,2
	4,7		201,1
21 Energi	1,6	Takbegränsade utgifter	895,2
	2,5		918,6
	2,9		928,0
22 Kommunikationer	31,1	Budgeteringsmarginal	11,8
	44,5		19,4
	36,2		29,0
23 Jord- o skogsbruk,fiske med anslutande näringar	21,0	Utgiftstak för staten	907
	17,3		938
	17,2		957

Prognoser

<http://regeringen.se/sb/d/9446>

[Ekonomisk utveckling](#)

[Statens finanser](#)

[Offentliga finanser](#)

Via länkarna i vänstermarginalen hittar du prognoser över Sveriges BNP, statsskulden, statsbudgeten, utgiftstaket, skatterna och mycket mer.

Sammanställningen är gjord av Finansdepartementet. Siffrorna är både siffror för senaste utfallsår och prognoser för två år utifrån Finansdepartementets bedömning av den svenska ekonomins utveckling.

Beräkningarna är gjorda i september 2007, i samband med budgetpropositionen för 2008.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Ur Budgetpropositionen för 2008: Svensk ekonomi](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Konjunkturinstitutets prognosjämförelse](#)

Ekonomisk utveckling

<http://regeringen.se/sb/d/9479>

[Inflation](#)

[Basbelopp](#)

[Sysselsättning och arbetslöshet](#)

[Räntor och valutor](#)

[Övriga nyckeltal](#)

Här finns utfallssiffror och prognoser över bruttonationalprodukt (BNP), försörjningsbalans, inflation, basbelopp, sysselsättning och arbetslöshet m.m.

Bruttonationalprodukt och försörjningsbalans

Bruttonationalprodukt (BNP) är värdet av de varor och tjänster som produceras i ett land (både inom privat och offentlig verksamhet) under en viss period, oftast ett år. BNP kan också beräknas genom att addera hushållens konsumtion, offentlig konsumtion, investeringar, lager och export, och sedan dra ifrån import.

BNP uppgick till 2 832 miljarder kronor 2006. För 2007 och 2008 beräknas BNP uppgå till 3 012 respektive 3 189 miljarder kronor.

BNP Miljarder kronor, löpande priser

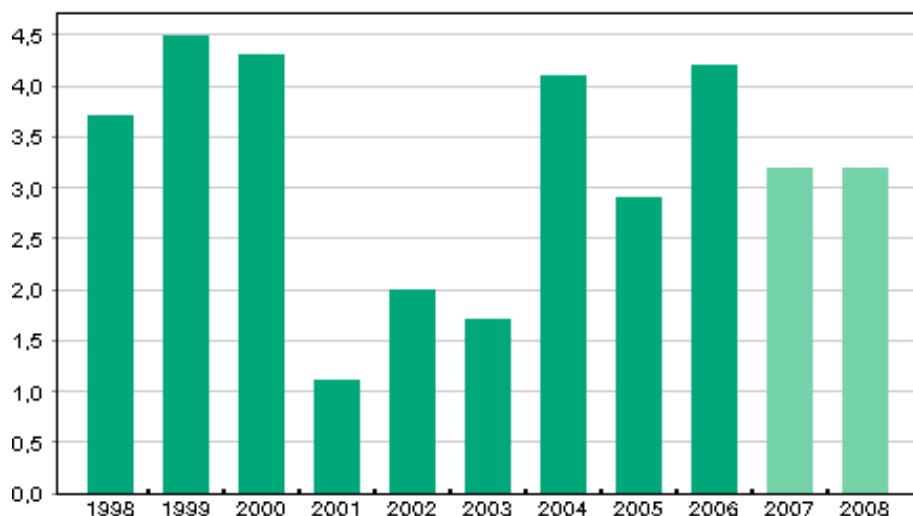
Utfall 2006 Prognos 2007 Prognos 2008

BNP	2 832	3 012	3 189
------------	-------	-------	-------

Källor: Statistiska centralbyrån och Finansdepartementet.

Förändringen av BNP, exklusive inflation (allmän prisförändring), används som ett mått på ekonomisk tillväxt. Diagrammet nedan visar hur mycket BNP har ökat under perioden 1998-2008. År 2006 ökade BNP med 4,2 procent. För 2007 och 2008 beräknas BNP-ökningen bli 3,2 respektive 3,2 procent.

BNP-tillväxt 1998-2008
Procent

■ Prognos

Källor: Statistiska centralbyrån och Finansdepartementet.

Försörjningsbalansen visar den totala produktionen av varor och tjänster (BNP) och de olika sätt den används på. Eller enkelt uttryckt, den visar hur ett land kan använda de varor och tjänster det producerar. Enligt försörjningsbalansen är summan av BNP och import lika stor som summan av konsumtion, investeringar och export.

Försörjningsbalans

	Utfall ¹ Prognos ²		
	2006	2007	2008
Hushållens konsumtionsutgifter	1 339	3,0	3,8
Offentliga konsumtionsutgifter	759	1,6	1,0
Statliga	207	0,3	-0,9
Kommunala	553	2,1	1,8
Fasta bruttoinvesteringar	507	9,4	4,6
Näringsliv exkl. bostäder	336	11,4	4,4
Bostäder	90	7,5	3,4
Myndigheter	82	3,0	6,7
Lagerinvesteringar ³	0	0,2	0,0
Export	1 451	5,3	6,0
Import	1 225	7,4	6,5
BNP2	832	3,2	3,2

1. Miljarder kronor, löpande priser.
2. Procentuell volymförändring.
3. Förändring uttryckt i procent av BNP föregående år.

Källor: Statistiska centralbyrån och Finansdepartementet.

Statsbudgetens utgifter

<http://regeringen.se/sb/d/9480>

[Utgiftstak för staten](#)

[Statsbudgetens inkomster](#)

[Statsbudgetens saldo](#)

[Statsskulden](#)

Här hittar du statsbudgetens inkomster, utgifter och saldo. Här finns även uppgifter om utgiftstak och statsskuld.

Regeringen lägger varje år fram ett förslag till statsbudget till riksdagen. Förslaget läggs fram i två steg. Det första steget är den ekonomiska vårpropositionen i april, som innehåller riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Det andra steget är budgetpropositionen. Den lämnas till riksdagen i september (något senare när det är valår) och innehåller förslag om hur statens medel ska fördelas till olika ändamål och beräkningar av statsinkomsterna för nästa år.

Statsbudgetens utgifter

Statsbudgetens utgiftssida är indelad i 27 utgiftsområden. Ett utgiftsområde motsvarar ofta ett specifikt område inom politiken, t.ex. näringsliv. I varje budget beräknas hur mycket pengar varje utgiftsområde ska få. Det är värt att tänka på att till exempel skolan, vården och omsorgen inte bara får pengar från staten utan också en betydande del från kommuner och landsting. Kommunerna och landstingen beslutar om sina egna utgifter.

För budgetåret 2008 beräknas statsbudgetens takbegränsade utgifter uppgå till cirka 928 miljarder kronor.

Statsbudgetens utgifter

Miljarder kronor

Utgiftsområde

1 Rikets styrelse

2 Samhällsekonomi och finansförvaltning

3 Skatt, tull och exekution

4 Rättsväsendet

5 Internationell samverkan

6 Försvar samt beredskap mot sårbarhet

7 Internationellt bistånd

8 Migration

**Utfall
Prognos
Prognos**

**2006
2007
2008**

8,2
10,6
10,9

11,8
11,3
11,2

9,0
9,4
9,4

28,5
30,6
32,2

1,4
1,5
1,7

43,8
45,7
44,7

25,9
26,0
27,7

7,9
5,8
6,2

9 Hälsovård, sjukvård	42,2	19 Regional utveckling	3,3
	46,8		3,0
	50,5		3,5
10 Ekonom. trygghet vid sjukd.	125,7	20 Allmän miljö- och naturvård	4,8
	120,6		4,4
	118,5		4,7
11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom	45,0	21 Energi	1,6
	43,8		2,5
	42,9		2,9
12 Ekonomisk trygghet för familj.	60,1		
	61,6		
	66,7	22 Kommunikationer	31,1
13 Arbetsmarknad	68,3		44,5
	61,7		36,2
	61,8	23 Jord- o skogsbruk, fiske med anslutande näringar	21,0
14 Arbetsliv	1,2		17,3
	1,4		17,2
	1,2	24 Näringsliv	4,1
15 Studiestöd	20,1		4,3
	19,3		4,9
	19,2	25 Allmänna bidrag till kommuner	60,2
16 Utbildning och universitetsforskning	46,5		73,0
	42,6		64,5
	45,8	26 Statsskuldsräntor m.m.	49,5
17 Kultur, media, trossamfund och fritid	9,6		42,1
	10,0		40,7
	10,1	27 Avgiften till EG-budgeten	25,9
18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning, byggande samt konsumentpolitik	8,7		26,4
	6,3		30,1
	2,2		

Summa utgiftsområden

Totalt exklusive statsskuldsräntor

Ålderspensionssystemet utanför statsbudgeten

Takbegränsade utgifter

Budgeteringsmarginal

Utgiftstak för staten

Källa: Finansdepartementet

Diagrammet nedan visar hur statsbudgetens utgifter fördelar sig på ett antal viktiga poster.

Fördelning av statsbudgetens utgifter 2006

Procent

765,5
772,5
767,6

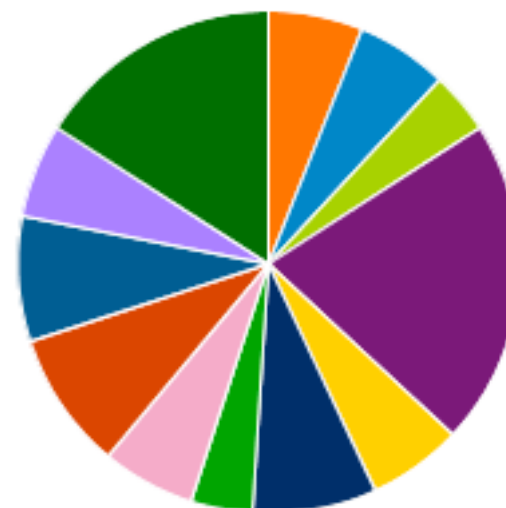
716,1
730,4
726,9

179,1
188,2
201,1

895,2
918,6
928,0

11,8
19,4
29,0

907
938
957

- Hälsa- och sjukvård 6
- Försvar 6
- Rättsväsende 4
- Övrigt 21
- Statsskuldsräntor 6
- Allmänna bidrag till kommuner 8
- Kommunikationer 4
- Utbildning och universitetsforskning 6
- Arbetslöshetsersättning, aktivitetsstöd m.m. 9
- Barnbidrag, föräldraförsäkring m.m. 8
- Garantipension, efterlevandepension, m.m. 6
- Sjukpenning 16

Källa: Finansdepartementet

Offentliga finanser

<http://regeringen.se/sb/d/9481>

[Skattekvot](#)

[Det här går skatterna till](#)

[Offentliga utgifter](#)

[Offentliga sektorns saldo och skuld](#)

Här finns utfallssiffror och prognoser för de offentliga finanserna. Läs om den offentliga sektorns skatteintäkter och utgifter, skattekvot, saldo och skuld samt vad skatterna går till.

Offentliga sektorn omfattar staten, kommunerna och landstingen samt pensionssystemet. I den offentliga sektorn produceras tjänster som barnomsorg, sjukvård, utbildning och försvar.

Dessutom ingår transfereringar till hushållen, till exempel pensioner, barnbidrag, sjukförsäkringar och arbetslöshetsersättning, samt räntor på statsskulden. Syftet med transfereringar är att få en jämnare fördelning mellan hushåll och över tid och på så vis stödja till exempel barnfamiljer och pensionärer.

Den offentliga sektorns utgifter finansieras genom de skatter vi betalar.

Offentliga sektorns skatteintäkter

De samlade skatterna till staten, landstingen och kommunerna, samt till ålderspensionssystemet uppgick till 1 414 miljarder kronor 2006. Av dessa gick 800 miljarder kronor till staten, 454 miljarder kronor till kommuner och landsting samt 160

miljarder kronor till ålderspensionssystemet. För 2007 och 2008 beräknas den offentliga sektorns skatteintäkter uppgå till 1 458 respektive 1 520 miljarder kronor.

Offentliga sektorns skatteintäkter Miljarder kronor

Prognoser

Inkomstår

2006
2007
2008

Skatt på arbete

	857,7 874,2 910,5
<i>Direkta skatter</i>	490,9 482,6 503,5
Kommunal skatt	454,3 478,8 508,0
Statlig skatt	40,9 45,9 50,6
Allmän pensionsavgift	77,4 81,3 85,7
Skattereduktioner m.m.	-81,9 -123,5 -141,0
Artistskatt m.m.	0,1 0,1 0,1

<i>Indirekta skatter</i>		Avkastningsskatt	
	366,9		10,7
	391,6		13,0
	407,1		16,6
Arbetsgivaravgifter		Fastighetsskatt	
	357,1		25,0
	383,2		26,1
	407,6		22,5
Egenavgifter ¹		Stämpelskatt ⁴	
	10,9		9,5
	11,9		9,5
	13,0		9,9
Särskild löneskatt ²		Förmögenhetsskatt	
	28,9		6,1
	30,9		0,0
	32,2		0,0
Nedsättningar ³		Övriga skatter ⁵	
	-8,8		3,9
	-11,5		4,8
	-21,2		5,0
Tjänstegruppliv m.m.		Arvs- och gåvoskatt	
	1,2		0,1
	1,1		0,0
	1,1		0,0
Avgifter till premiepensionssystemet		Skatt på konsumtion och insatsvaror	
	-22,3		373,9
	-24,0		394,8
	-25,6		430,4
Skatt på kapital		Mervärdesskatt	
	193,3		263,9
	197,5		280,0
	190,7		307,2
Skatt på kapital, hushåll		Tobaksskatt	
	36,2		8,6
	36,3		9,9
	27,7		11,3
Skatt på bolagsvinster		Skatt på etylalkohol	
	101,9		4,2
	107,8		4,2
	108,9		4,2

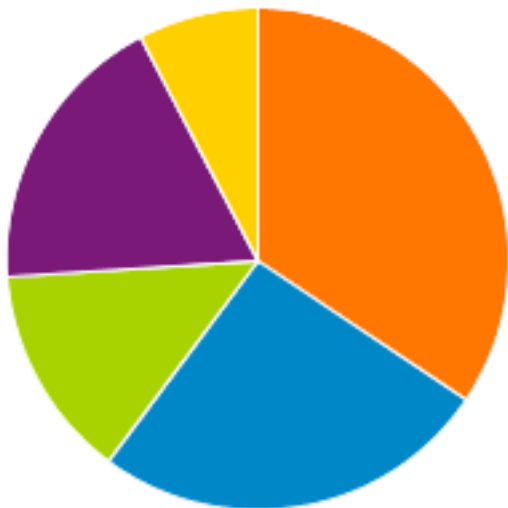
Skatt på vin m.m.	3,8	Övriga skatter	3,4
	3,9		4,8
	3,9		3,8
Skatt på öl	2,7	Totala skatteintäkter	1 423,1
	2,8		1 465,6
	3,2		1 529,3
Energiskatt	38,2	<i>EU-skatter</i>	9,1
	38,7		7,2
	40,1		7,7
Koldioxidskatt	24,7	<i>Offentliga sektorns skatteintäkter</i>	1 414,0
	24,8		1 458,3
	27,0		1 521,6
Övrig skatter på energi och miljö	4,7	Kommunalskatt	454,3
	4,7		478,8
	5,5		520,1
Skatt på vägtrafik	11,8	Avgifter till pensionssystemet	159,7
	13,2		168,8
	15,6		178,2
Skatt på import	5,0	Statens skatteintäkter	800,0
	5,9		810,8
	6,3		823,4
Övriga skatter ⁶	6,3	1. Egenföretagare betalar egenavgifter i stället för arbetsgivaravgifter	
	6,7	2. Särskild löneskatt utgår på bland annat pensionsavsättningar	
	6,2	3. Arbetsgivare och egenföretagare får i vissa fall en nedsättning av arbetsgivaravgiften och egenavgiften.	
Restförda och övriga skatter	-1,9	4. Stämpelskatt betalas bland annat för lagfart vid fastighetsköp och inteckningar	
	-0,9	5. Skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer, avfallsskatt, svavelskatt, skatt på bekämpningsmedel och gödsel m.m.	
	-2,4		
Restförda skatter ⁷	-5,4		
	-5,8		
	-6,1		

6. Systembolaget AB:s överskott, inlevererat överskott från AB Svenska spel, lotteriskatt, skatt på annonser och reklam m.m.
7. Restförda skatter är skatter som inte betalas p.g.a exempelvis konkurser.

Källa: Finansdepartementet

I diagrammet nedan visas hur skatterna fördelar sig på olika typer av skatter. Till exempel utgör direkt och indirekt skatt på arbete ca 60 procent av den offentliga sektorns skatter.

Fördelning av de totala skatteintäkterna 2006 (procent)

- Direkt skatt på arbete (inkomstskatter m.m.) 34,5
- Indirekt skatt på arbete (socialavgifter m.m.) 25,8
- Skatt på kapital 13,6
- Mervärdesskatt 18,5
- Punktskatter 7,7
- Anm: Prognos

ANSVARIGT DEPARTEMENT
[Finansdepartementet](#)

EU:s budgetram 2007-2013

<http://regeringen.se/sb/d/2582>

EU:s utgifter budgetram 2007-2013

EU:s inkomster budgetram 2007-2013

EU:s budgetprocess

Den svenska EU-avgiften

Det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, rådet och kommissionen innebär bland annat att EU:s totala utgifter på 864 miljarder euro för perioden 2007 - 2013 fördelas mellan olika politikområden (eller utgiftsrubriker) på följande sätt.

Här följer en beskrivning av de olika politikområdena och hur fördelningen av EU:s utgifter förändras jämfört med nu gällande budgetplan.

Politikområden

	Totalt 2007-2013 ²	Genomsnittlig andel ³
1a Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning	74 098	8
1b Ökad sammanhållning för tillväxt och sysselsättning	308 041	36
2 Bevarande och förvaltning av naturresurser	371 344	43
varav jordbruk (marknadsutgifter och direktstöd)	293 105	34
3a Frihet, säkerhet och rättvisa	6 630	0,8
3b Medborgarskap	4 140	0,5
4 EU som global aktör	49 463	6
5 Administration	49 800	6
6 Kompensation ¹	800	0,1
Summa i procent av BNI	864 316	100

1. Särskilda medel avsatta till Bulgarien och Rumänien.
2. Miljoner euro.
3. Procent.

Rubrik 1a Konkurrenskraft för tillväxt och sysselsättning

Under perioden 2007-2013 tilldelas politikområdet 74 miljarder euro. Här ingår bl.a. åtgärder för att främja företagets konkurrenskraft, insatser för forskning och utveckling samt utveckling av de transeuropeiska nätverken (dvs. infrastrukturprojekt inom energi, telekommunikation och transport som delfinansieras av EU).

Resurser tillgängliga för forskning ska 2013 vara 75 % högre i reala termer än 2006, dvs. uppgå till knappt 9 miljarder euro.

Enligt överenskommelsen ska budgetmyndigheten (rådet och Europaparlamentet) säkerställa att 1,2 miljarder euro anslås för avveckling av kärnkraftsreaktorer i Slovakien och Litauen under nästa budgetperiod.

En särskild fond upprättas för att stödja anställda som blir arbetslösa som ett resultat av den globala konkurrensen. Fonden ska uppgå till maximalt 500 miljoner euro per år och finansieras genom omfördelningar av outnyttjade medel under utgiftstaken.

Det årliga utgiftstaket för politikområdet kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 39,8 % högre än 2006.

Rubrik 1b Ökad sammanhållning för tillväxt och sysselsättning

Syftet med åtgärderna inom politikområdet är att utjämna skillnader mellan regioner i EU. Av de 308 miljarder euro som tilldelas över perioden, ska 158 miljarder euro gå till de nya medlemsstaterna, inklusive Rumänien och Bulgarien. Här ingår insatser i de minst utvecklade medlemsstaterna och regionerna, insatser för regional konkurrenskraft och sysselsättning och

europiska regionalt samarbete i form av gränsöverskridande och transnationella program.

En stor del av medlen öronmärks till åtgärder för att främja hållbar tillväxt och sysselsättning för att uppnå målen inom den så kallade Lissabonagendan.

Det årliga utgiftstaket för politikområdet kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 17,1 % högre än 2006.

Rubrik 2 Bevarande och förvaltning av naturresurser

Av 371 miljarder euro totalt ska 293 miljarder euro gå till åtgärder inom den traditionella gemensamma jordbrukspolitiken. 70 miljarder euro ska gå till åtgärder för landsbygdsutveckling. I politikområdet ingår också en del miljö- och fiskeåtgärder.

Det årliga utgiftstaket kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 4,3 % lägre än 2006.

Rubrik 3 Frihet, säkerhet, rättvisa och medborgarskap

Politikområdet tilldelas knappt 11 miljarder euro för perioden 2007-2013. Här ingår bl.a. rättsliga och inrikes frågor, kultur, ungdomsfrågor samt hälso- och konsumentfrågor.

Det årliga utgiftstaket kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 37,5 % högre än 2006. Den här ökningen sker dock framförallt genom att underrubrik 3a: "Frihet, säkerhet och rättvisa" ökar. Underrubrik 3b "Medborgarskap" ökar endast marginellt jämfört med 2006.

Rubrik 4 EU som global aktör

Under perioden 2007-2013 ska knappt 50 miljarder euro gå till politikområdet. Här ingår bl.a. stöd till länder som kandiderar

för EU-medlemskap, åtgärder inom den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken samt bistånd.

Det årliga utgiftstaket kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 13,6 % högre än 2006.

Rubrik 5 Administration

Under perioden 2007 - 2013 går 50 miljarder euro till finansiering av EU:s administration.

Det årliga utgiftstaket kommer under perioden 2007 - 2013 att ligga i genomsnitt 9,5 % högre än 2006.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Statsrådsberedningen](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Läs mer om EU:s inkomster och utgifter på EU:s webbplats](#)

Ekonomistyrningsverket

<http://regeringen.se/sb/d/3695>

[Budgetpropositionen för 2008](#)

[Tidigare budgetar](#)

[Årsredovisning för staten 2006](#)

[Tidigare årsredovisningar](#)

[Budgetutveckling och styrning](#)

[EU-budgeten](#)

[Myndigheter](#)

[Kontakt](#)

Ekonomistyrningsverket, ESV, är expertmyndigheten för den samlade ekonomistyrningen i staten. ESV arbetar för en effektiv statsförvaltning genom att utveckla och förvalta de regelverk som gör att den ekonomiska styrningen i staten sker på ett ändamålsenligt sätt.

ESV ansvarar bland annat för statsredovisningen och utvecklingen av god redovisningssed i staten. En annan uppgift är att analysera och lämna information om den statliga ekonomin, bland annat i form av prognoser och analyser av utfall på statsbudgeten. ESV ger experthjälp till Regeringskansliet och övriga myndigheter genom riktlinjer, utbildning, rådgivning, m.m. De driver också olika utvecklingsprojekt i samverkan med Regeringskansliet, till exempel informationssystemet Hermes.

ESV bildades 1997 och har drygt 200 anställda. De arbetar inom områdena: resultatstyrning och finansiell styrning, ekonomi- och personaladministrativa system samt prognoser och

uppföljning.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Ekonomistyrningsverket](#)

Ekonomisk politik

<http://regeringen.se/sb/d/1881>

[Vad är ekonomisk politik?](#)
[Ekonomiska bedömningar](#)
[Ekonomisk politik på EU-nivå](#)
[Myndigheter](#)
[Kontakt](#)

Den ekonomiska politikens yttersta syfte är att bidra till en effektiv användning av ekonomins resurser, en jämn och stabil konjunkturutveckling och en rimlig fördelning av inkomster och förmögenhet mellan individer och generationer. En grundförutsättning för att nå dessa syften är att de offentliga finanserna är långsiktigt hållbara.

Ny bilaga till Långtidsutredningen

I bilaga 4 till Långtidsutredningen 2008 - "Tjänster utan gränser? Internationalisering av offentliga sektorns tjänster" (SOU 2007:95) visas att ett ökat inslag av utländsk konkurrens inom välfärdstjänster höjer produktiviteten.

[Pressmeddelande: Utländsk konkurrens inom välfärdstjänster höjer produktiviteten](#)
[Se presskonferensen i efterhand](#)
[SOU 2007:95 Tjänster utan gränser?](#)
[Läs mer om Långtidsutredningen](#)

ANSVARIGT STATSRÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Myndigheter

[Konjunkturinstitutet](#)
[Ekonomiska rådet](#)

Vad är ekonomisk politik?

<http://regeringen.se/sb/d/1884>

[Stabiliseringspolitik](#)
[Fördelningspolitik](#)
[Strukturpolitik](#)

Den ekonomiska politiken är en sammanfattande benämning på åtgärder som regering och riksdag genomför för att påverka förhållanden i ekonomin.

Ekonomisk politik brukar delas in i stabiliseringspolitik, fördelningspolitik och strukturpolitik.

Stabiliseringspolitikens mål är att utjämna konjunktursvängningar, begränsa arbetslösheten vid konjunkturedgångar samt uppnå en låg och stabil inflation. Fördelningspolitiken syftar till att påverka bland annat inkomstfördelningen och förmögenhetsfördelningen i utjämnande syfte. Strukturpolitikens mål är att öka effektiviteten i användningen av olika produktionsfaktorer bland annat genom att främja en hög sysselsättning och god produktivitetsutveckling.

Ekonomisk politik kan också delas in efter medel, det vill säga hur man ska bedriva stabiliseringspolitik, fördelningspolitik och strukturpolitik. Man pratar istället då om finanspolitik, penningpolitik eller direkta ingrepp av olika slag, till exempel lagstiftning och regeländringar.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Stabiliseringspolitik

<http://regeringen.se/sb/d/1904>

[Finanspolitik](#)
[Penningpolitik](#)

Stabiliseringspolitiken kan sägas bestå av två delar. För det första bör centralbanker med hjälp av penningpolitiken och regeringar via finanspolitiken se till att skapa långsiktigt stabila förhållanden för hushåll och företag så att landet på längre sikt får god tillväxt och hög sysselsättning.

För det andra kan finans- och penningpolitiken påverka konjunkturen så att upp- och nedgångar i näringslivets produktion och i sysselsättningen dämpas.

Varför stabiliseringspolitik?

En ekonomi med stora och långa konjunktursvängningar kan få en lägre tillväxt på längre sikt. Det finns flera olika orsaker till detta.

För det första har kraftiga ekonomiska svängningar en negativ effekt på investeringar, produktivitet och sysselsättning. Eftersom stora investeringar i allmänhet inte går att ångra tenderar de att minska när osäkerheten om den ekonomiska utvecklingen ökar. En kraftig lågkonjunktur slår dessutom ut produktivt kapital (maskiner och byggnader) när företag går i konkurs. Perioder med hög arbetslöshet riskerar också att leda till försämrad kompetens och därmed försämrad produktivitet bland de som blir arbetslösa. Detta kan på sikt leda till en varaktig eller till och med permanent högre arbetslöshet. För det andra leder kraftiga konjunktursvängningar ofta även till

kraftiga förändringar i inflationstakten. Det försämrar förutsättningarna för till exempel företagare att fatta bra ekonomiska beslut.

Stabiliseringspolitik i Sverige

Arbetet med att dämpa konjunktursvängningar i den svenska ekonomin sköts i huvudsak av Riksbanken. Målet för Riksbanken är att hålla inflationen på 2 procent på medellång sikt. Till sin hjälp har man styrräntan som varierar så att den sätts låg när inflationstrycket är lågt och sätts högre för att förhindra att inflationen stiger över målet. Även utrikeshandeln påverkas i konjunkturstabiliserande riktning eftersom växelkursen påverkas av ränteförändringarna. Därmed dämpas normalt konjunktursvängningarna. Indirekt kommer därmed ekonomin i normalfallet att stimuleras i lågkonjunkturer och dämpas i högkonjunkturer. Vid vissa typer av utbudsstörningar kan det dock uppstå en målkonflikt mellan att stabilisera BNP och inflationen.

Därutöver har regeringen bundit sig till två budgetpolitiska mål. Statens utgifter ska hållas under i förväg beslutade tak och i genomsnitt över konjunkturcykeln ska överskottet i det finansiella sparandet för hela offentliga sektorn uppgå till 1 procent av BNP. När konjunkturen inte avviker alltför mycket från det normala inriktas finanspolitiken mot att hålla de långsiktiga målen. Vid större avvikelser i konjunkturen kan emellertid finanspolitiken stötta penningpolitiken.

Sammantaget hjälps regering och riksbank åt att skapa trovärdighet för långsiktig stabilitet. De ekonomiska förhållandena har också markant förbättrats sedan mitten av 1990-talet när det nuvarande stabiliseringspolitiska ramverket sattes i sjön. Inflationen och räntorna har gått ner och sysselsättning och konsumtion har stärkts.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Fördelningspolitik

<http://regeringen.se/sb/d/1905>

[Stabiliseringspolitik](#)

[Fördelningspolitik](#)

[Strukturpolitik](#)

Fördelningspolitikens syfte är att individer och hushåll med olika förutsättningar och möjligheter ska få mer likvärdiga levnadsförhållanden genom politiska åtgärder.

Skatter och transfereringar är viktiga medel i fördelningspolitiken. Inkomstskatt betalas i högre grad av höginkomsttagare än av låginkomsttagare. Transfereringar som bostadsbidrag och socialbidrag riktar sig direkt till hushåll med låg inkomst. Barnbidrag är ett exempel på en transferering som går till hushåll med behov av extra ekonomiska resurser.

Ett annat viktigt medel är subventioner i form av offentliga individuella tjänster. Genom offentligt finansierad utbildning, vård och omsorg vill samhället utjämna livsvillkoren mellan människor. Vem som får vård och omsorg ska bestämmas av behov, inte av ekonomiska förhållanden.

Utjämnar ekonomiska resurser mellan låg- och höginkomsttagare

Människors grundläggande förutsättningar och livets risker är ojämnt fördelade. Det gör att inkomster från arbete och kapital (faktorinkomster) är mycket ojämnt fördelade i befolkningen. I de flesta industriellt utvecklade länder är en skev fördelning inte socialt och politiskt acceptabel. Skatter och transfereringar medför att den inkomst individerna verkligen förfogar över, den

disponibla inkomsten, är betydligt mer jämnt fördelad än faktorinkomsten.

Försäkringssystem med fördelningspolitiska konsekvenser

A-kassa, sjukförsäkring och föräldrapenning är försäkringar mot bortfall av inkomst och syftar inte i första hand till att omfördela inkomster. Syftet är snarare att fördela risken för ett inkomstbortfall över alla försäkrade individer så att effekten för den enskilda individen, vid t.ex. en period av sjukskrivning, blir mindre kännbar. Försäkringarna finansieras genom arbetsgivaravgifter som betalas för samtliga inkomster. Inkomster som ligger över intjänandetaket påverkar dock inte storleken på den utbetalade försäkringen och kan därför inte anses vara försäkrade. I och med detta sker en omfördelning från hög- till låginkomsttagare vilket gör att det finns ett stort fördelningspolitiskt inslag även i dessa försäkringar.

Utjämnar över livet

Fördelningspolitiken utjämnar inte enbart inkomstskillnader mellan individer. Flera system har som huvudsakligt syfte att fördela inkomster över livsrytmen. Under perioder med låg inkomst får individen olika typer av transfereringar och subventioner och under perioder med hög inkomst betalas istället mer i skatt och avgifter. Barnbidrag, subventionerad barnomsorg och grundskola överför t.ex. resurser till unga familjer med stor försörjningsbörda. Studiemedel är en viktig inkomstkälla som för många gör det möjligt att studera. Lånedelen av studiemedlet betalas tillbaka när man får en arbetsinkomst. Att man betalar skatt på en inkomst som oftast är högre än den man skulle ha fått utan utbildning innebär att det också sker en indirekt återbetalning av bidragsdelen i studiemedlet. Tydligast periodiserande effekt har emellertid ålderspensionssystemet som omfördelar inkomst från yrkesaktiv ålder till senare i livet.

Utjämnar människors förmågor och möjligheter till försörjning. Fördelningspolitik syftar inte enbart till att omfördela direkta inkomster, dvs. att i efterhand korrigera den inkomstfördelning som marknaden ger upphov till. Det handlar också om att påverka människors egen förmåga och möjligheter till egen försörjning via marknaden. Den offentligt subventionerade utbildningen syftar bland annat till att ge alla unga chansen till en likvärdig utbildning oberoende av bakgrund, att bidra till lika möjligheter för goda livsinkomster och till en jämn fördelning av sysselsättning och löner.

Drivkrafter att arbeta

Det finns flera skäl till att människor vill arbeta. Ett av dem är önskan att förbättra sin ekonomiska situation.

Om man inte kortsiktigt kan förbättra sin ekonomiska situation genom att arbeta mer, byta arbete eller gå från bidrag till arbete finns en risk att fastna i en situation med permanent låg levnadsstandard. Den här typen av fattigdomsfällor gör det svårare att skapa en långsiktigt hållbar och effektiv inkomstfördelning. Att motverka det hinder som höga marginaleffekter utgör är därför också en viktig fördelningspolitisk fråga. Det är ett traditionellt dilemma hur man ska balansera ambitionen att garantera alla människor en rimlig levnadsstandard mot behovet av att samtidigt skapa drivkrafter för arbete som uppmuntrar människor att försörja sig själva.

Fördelningseffekter

När regeringen ger förslag om olika reformer är det viktigt att fördelningsanalyser görs som visar hur reformerna påverkar olika grupper i samhället.

Vanligtvis är det effekterna på hushållens årliga disponibla inkomst, dvs. hushållens inkomster efter skatt och

transfereringar, som studeras. För att kunna jämföra olika hushållstypers ekonomiska standard måste den disponibla inkomsten justeras med avseende på hushållens försörjningsbörd.

Försörjningsbördan varierar beroende på hur många vuxna och barn det finns i hushållet. Det är vanligt att hushållen i analysen grupperas i olika inkomstklasser. Detta gör det möjligt att belysa hur reformer påverkar hushåll med olika ekonomiska förutsättningar.

Att tolka resultaten av en fördelningsanalys kan vara svårt. Man bör ta hänsyn till inte bara den direkta effekten av en regeländring, utan också till de indirekta effekterna. En indirekt effekt kan vara att människor ändrar sitt beteende till följd av regeländringar, till exempel att människor är beredda att arbeta mer eller mindre beroende på förändringar i skattesystemet.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Ur budgetpropositionen för 2008: Inkomstfördelning och ekonomiska drivkrafter](#)

[Ur budgetpropositionen för 2008: Fördelning av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Läs om simuleringsmodellen SESIM](#)

[Läs om simuleringsmodellen FASIT](#)

Strukturpolitik

<http://regeringen.se/sb/d/1884/a/12940>

[Stabiliseringspolitik](#)

[Fördelningspolitik](#)

[Strukturpolitik](#)

Strukturpolitikens syfte är att åstadkomma en effektiv användning av de ekonomiska resurserna på produkt-, kapital- och arbetsmarknaderna och förbättra förutsättningarna för långsiktigt hållbar tillväxt.

Grunden för strukturpolitiken är att marknaden inte i alla lägen själv skapar en effektiv användning av de samlade produktionsresurserna. Detta beror främst på marknadsmisslyckanden så som förekomsten av kollektiva varor och tjänster, externa effekter, ofullständig konkurrens samt ofullständig information. Effektiviteten i resursanvändningen kan även påverkas av olika former av regleringar som tillkommit av andra skäl än att korrigera för marknadsmisslyckanden.

Kollektiva nyttigheter och externa effekter

Kollektiva varor och tjänster är en benämning på nyttigheter som alla kan ha användning av. Exempel är rättsväsende och försvar. Finns de, kan alla dra fördel av dem, oavsett om de betalar eller inte.

Det finns också nyttigheter och onyttigheter som inte prissätts på marknaden eftersom ingen äger dem. Nyttigheterna och onyttigheterna kan då ge upphov till externa effekter.

Externa effekter kan både vara negativa och positiva. Ett typexempel på en negativ extern effekt är nedsmutsning av miljön till följd av industriproduktion. Detta är en av orsakerna till att det behövs politiska åtgärder som minskar den skadliga produktionen, till exempel genom avgifter eller skatter.

En positiv extern effekt kan exemplifieras med utbildning. Om en person skaffar sig utbildning är det inte bra bara för henne utan också för hela samhället eftersom produktionsmöjligheterna ökar då befolkningens utbildningsnivå stiger. Detta är ett av huvudskälen till att utbildning finansieras kollektivt.

Ofullständig konkurrens och information

Ofullständig konkurrens är också ett exempel då marknaden inte fungerar effektivt. På många marknader finns det stordriftsfördelar som driver fram monopol (ett företag kontrollerar marknaden) och oligopol (ett litet antal företag kontrollerar marknaden).

Företag på en marknad kan också gå ihop och bilda karteller, det vill säga mer eller mindre hemliga överenskommelser om att dela upp marknaden mellan sig eller komma överens om priser och på så vis hålla prisnivån uppe. Ett av målen för handelspolitiken och konkurrenspolitiken är att förbättra konkurrensen.

Skillnader i information mellan producent och konsument förekommer på många områden. Det kan handla om att konsumenter har svårt att på förhand bedöma kvaliteten på vissa varor eller tjänster, till exempel begagnade bilar eller advokattjänster.

Förekomsten av ofullständig information är ett motiv till att utbudet av vissa tjänster övervakas av myndigheter och är

omgärdade av regler som ska göra det lättare för konsumenten att göra medvetna val.

Skapa fungerande marknader

Ett viktigt område för strukturpolitiken är att se till att arbetsmarknaden fungerar väl för att på så sätt öka sysselsättningen och minska arbetslösheten. Strukturpolitiska åtgärder inom detta område handlar till exempel om att förbättra matchningen mellan arbetslösa och arbetsgivare som söker efter arbetskraft samt åtgärder för att förbättra lönebildningen.

Det är också viktigt att de lagar och regler som beslutas av regering och riksdag i så liten utsträckning som möjligt, med hänsyn tagen till andra mål, får negativa effekter för olika marknaders funktionssätt. En viktig uppgift för strukturpolitiken är därför att försöka identifiera de kostnader i form av minskad produktion och sysselsättning som olika regler kan ge upphov till och föreslå alternativa lösningar.

Produktionsresurser

Med produktionsresurser menas de insatser som behövs för att kunna producera varor och tjänster. Det handlar bland annat om arbetskraft, som också kan benämnas humankapital.

Humankapital är människors kunskaper och färdigheter som erhållits genom till exempel utbildning och lärande i arbetslivet.

Det handlar också om realkapital, det vill säga maskiner och byggnader och annat fast kapital som behövs för produktionen. Därtill handlar det om olika typer av naturresurser som ett land har.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Ekonomiska bedömningar

<http://regeringen.se/sb/d/2376>

[Prognoser på kort sikt](#)

[Bedömningar på lång sikt - Långtidsutredningen](#)

Finansdepartementet gör bedömningar av den ekonomiska utvecklingen och de offentliga finanserna på både kort, medellång och lång sikt.

Finansdepartementets ekonomiska bedömningar används i huvudsak som underlag för den ekonomiska politiken.

På kort sikt

På kort sikt - upp till två års sikt - görs konjunkturprognoser. Dessa makroekonomiska prognoser omfattar prognoser över bruttonationalprodukt (BNP), arbetslöshet, inflation med mera och görs minst två gånger per år.

På medellång sikt

På medellång sikt mellan två till fyra års sikt görs medelfristiga kalkyler. I ett medelfristigt perspektiv är det svårt att förutsäga konjunktursvängningar. Kalkylerna baseras istället på bedömningar av hur resurserna i ekonomin utnyttjas.

Ekonomiska bedömningar på kort och medellång sikt publiceras normalt två gånger per år i samband med den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen.

På lång sikt

På lång sikt upp till 15 års sikt görs scenarier. De ekonomiska bedömningarna inriktas då på de långsiktiga

tillväxtförutsättningarna för ekonomin. Scenarierna tar sin utgångspunkt i framtida möjligheter och utmaningar för ekonomin och välfärdssystemen. Bland dessa kan nämnas den demografiska utvecklingen mot en åldrande befolkning.

Ekonomiska scenarier publiceras i Långtidsutredningen vart 3-5 år.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Prognoser på kort sikt

<http://regeringen.se/sb/d/2376/a/50039>

[Prognoser på kort sikt](#)

[Bedömningar på lång sikt - Långtidsutredningen](#)

Finansdepartementet bevakar, analyserar och bedömer den ekonomiska utvecklingen genom kortsiktiga prognoser och medelfristiga kalkyler.

Finansdepartementets prognoser används i huvudsak som underlag för den ekonomiska politiken och för att beräkna framtida utgifter och inkomster i statsbudgeten. De makroekonomiska prognoserna, det vill säga prognoser över bruttonationalprodukten BNP, arbetslöshet och inflation med mera, görs minst två gånger per år. Prognoserna publiceras normalt i samband med den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen, runt den 15 april och den 20 september, i bilagan Svensk ekonomi.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Ur budgetpropositionen för 2008: Svensk ekonomi](#)

Bedömningar på lång sikt - Långtidsutredningen

<http://regeringen.se/sb/d/2379>

[Syfte och arbetsformer](#)

[Historik](#)

[Arbetet med Långtidsutredningen 2008](#)

[Tidigare långtidsutredningar](#)

Regeringen behöver vid sidan av kortsiktiga prognoser och medelfristiga kalkyler också få bedömningar av hur den ekonomiska utvecklingen ser ut på längre sikt.

Långtidsutredningen analyserar den ekonomiska utvecklingen på 15-20 års sikt. Arbetet med Långtidsutredningen leds och samordnas av Strukturenheten på Finansdepartementet. Utredningens huvudbetänkande utarbetas av tjänstemän på Finansdepartementet. En central uppgift är att uppmärksamma långsiktiga utmaningar och möjligheter för den svenska ekonomin och att studera vad de betyder för den ekonomiska politikens utformning. Långtidsutredningen 2008 är den tjugonde i ordningen sedan den första utredningen 1948. Utredningen omfattar ett antal expertbilagor och ett huvudbetänkande som kommer att publiceras under 2008.

Strukturenheten vid Finansdepartementet

Strukturenheten ansvarar för bevakning, analyser och beredning av frågor som är av betydelse för ekonomins långsiktiga utvecklingsförmåga, väl fungerande marknader och ett effektivt resursutnyttjande i ekonomin. I arbetet ingår att

identifiera och analysera förslag till insatser och strategier som främjar en hög och hållbar tillväxt och ett effektivt resursutnyttjande både på kort och lång sikt. Enhetens bevakningsområden omfattar ett brett spektrum av frågor; arbetsmarknad, offentlig sektor, näringsliv/konkurrens, miljö, energi, forskning/innovation, utbildning etc. Enheten lämnar råd om utformningen av den ekonomiska politiken till den politiska ledningen och deltar i det ekonomisk-politiska samarbetet inom EU och OECD. Vidare är Strukturenheten ansvarig för Långtidsutredningen.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Arbetet med Långtidsutredningen 2008

<http://regeringen.se/sb/d/7936>

Huvudbetänkande och bilagor

Arbete med Långtidsutredningen 2008 - den tjugonde utredningen i ordningen - pågår. LU08 tar sin utgångspunkt i ett antal frågor som bedöms vara centrala att hantera inför framtiden. En sådan är den pågående internationella ekonomiska integrationen. Internationaliseringen innebär att det skapas nya möjligheter för den svenska ekonomin. Internationaliseringen sätter också i olika avseenden ramar för och ställer nya krav på ekonomin och dess anpassningsförmåga. En annan central fråga är den demografiska utvecklingen, som innebär att det blir en ökad andel äldre i befolkningen. Demografin påverkar såväl arbetskraftens sammansättning som efterfrågan på hälso- och sjukvård. Denna utveckling har analyserats i tidigare långtidsutredningar, men sätter också sitt avtryck i LU08. Ytterligare en fråga som behandlas i utredningen är den ökade efterfrågan på tjänster som kommer utav ökade inkomster.

Ur de övergripande frågeställningarna kommer LU08 att diskutera vad som kommer att krävas för att vi ska stå bättre rustade att möta framtiden. Svensk ekonomis anpassningsförmåga är här en central komponent.

Långsiktiga scenarier över utvecklingen av svensk ekonomi kommer även denna gång att vara ett centralt inslag i Långtidsutredningen. Scenarierna kommer att sträcka sig ungefär två decennier framåt och ge en samlad bedömning av

den makroekonomiska utvecklingen i Sverige. Hur utvecklas till exempel demografin, arbetskraftsutbudet, produktiviteten, investeringarna och de offentliga finanserna?

Långtidsutredningen leds och samordnas av Finansdepartementets Strukturenhet. Bilagorna till LU08 publiceras löpande under 2007 och 2008. Huvudbetänkandet skrivs av tjänstemän på Finansdepartementet och planeras vara klart under 2008.

KONTAKT Lena Unemo Kansliråd och projektledare för Långtidsutredningens huvudbetänkande Finansdepartementet
Tel: 08-405 20 96 lena.unemo@finance.ministry.se

Annika Århammar Kansliråd och projektledare för Långtidsutredningens bilagor Finansdepartementet

Tel. 08-405 15 55 annika.arhammar@finance.ministry.se

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[SOU 2007:25 Plats för tillväxt? Bilaga 2 till LU08](#)

[SOU 2007:35 Flyttning och pendling i Sverige. Bilaga 3 till LU08](#)

[SOU 2007:95 Tjänster utan gränser?](#)

[SOU 2008:12 Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)

Huvudbetänkande och bilagor

<http://regeringen.se/sb/d/7936/a/71826>

Huvudbetänkande och bilagor

Huvudbetänkandet

Långtidsutredningens huvudbetänkande skrivs av tjänstemän på Finansdepartementet och bygger till stor del på de bilagor som skrivs av såväl externa som interna författare. Huvudbetänkandet är själva utredningens slutrapport och det är i detta som utredningen diskuterar utmaningar och anvisar vägval för svensk ekonomi på lång sikt.

KONTAKT Lena Unemo Kansliråd och projektledare för Långtidsutredningens huvudbetänkande Finansdepartementet
Tel. 08-405 20 96 lena.unemo@finance.ministry.se

Bilagorna

Som underlag för analysen och ställningstagandena i huvudbetänkandet görs ett antal fristående underlagsrapporter - bilagor. Bilagorna skrivs företrädesvis av externa forskare eller av personer verksamma vid statliga myndigheter, men också av tjänstemän i Regeringskansliet.

Inom ramen för Långtidsutredningen 2008 planeras 8 bilagor. Nedan ges en beskrivning av publicerade bilagor och de bilagor där arbetet pågår eller är i slutfasen.

KONTAKT Annika Århammar Kansliråd och projektledare för Långtidsutredningens bilagor Finansdepartementet
Tel. 08-405 15 55 annika.arhammar@finance.ministry.se

Bilaga 1. Sveriges ekonomi - utsikter till 2030 (preliminär titel, publiceras under 2008)

En central uppgift för Långtidsutredningen är att ta fram långsiktiga scenarier för svensk ekonomi. Scenarierna utgör beslutsunderlag för såväl Regeringskansliet som statliga myndigheter och andra kommittéer. Bilagan presenterar antaganden om och långsiktiga kalkyler - scenarier - av utvecklingen av svensk ekonomi fram till 2030. En samlad bild kan därmed ges av utvecklingen för viktiga makroekonomiska variabler såsom BNP och dess komponenter, produktiviteten, antalet arbetade timmar, de offentliga finanserna med flera. Dessa scenarier utgör såväl bakgrund som illustration till analyserade frågeställningar i utredningen.

Författare: Martin Hill, Philip Löf och Thomas Pettersson, samtliga från Finansdepartementet.

KONTAKT Martin Hill Ämnessakkunnig Finansdepartementet
Tel. 08-405 14 38 martin.hill@finance.ministry.se

Bilaga 2. Plats för tillväxt?, SOU 2007:25

Svenska näringslivets ökade integration med andra länder, inte minst inom Europa, kan förväntas få konsekvenser för hur produktion och sysselsättning specialiseras och koncentreras mellan och inom svenska regioner. Bilagan syftar till att beskriva hur den regionala koncentrationen av produktion och sysselsättning inom Sverige har påverkats av den ökade ekonomiska integrationen. I bilagan analyseras om regioners/kommuners branschstrukturer sinsemellan har blivit mer likartad och om koncentrationen av olika sektorer har ökat över tiden.

Bilagan analyserar hur tillväxt på lokal och regional nivå påverkas av specialisering och koncentration av produktion samt andra centrala bakgrundsfaktorer såsom utbildningsnivå

och geografiskt avstånd. Slutligen diskuteras olika regionalpolitiska strategiers påverkan på den regionala koncentrationen av produktion och sysselsättning.

Bilagan når du via länken i högermarginalen. Bilagan kan också beställas från bokförlaget Fritzes.

Författare: Joakim Gullstrand (Lunds universitet och Livsmedelsekonomiska institutet) och Cecilia Hammarlund (Livsmedelsekonomiska institutet)

KONTAKT Fil dr Joakim Gullstrand Lunds universitet och Livsmedelsekonomiska institutet Tel. 046-222 07 98 joakim.gullstrand@slu.se

Ekonom Cecilia Hammarlund Livsmedelsekonomiska institutet Tel. 046-222 07 90 cecilia.hammarlund@slu.se

Bilaga 3. Flyttning och pendling i Sverige, SOU 2007:35

Teknisk utveckling och ökad internationalisering leder till en ständigt pågående strukturomvandling som kräver rörlighet och flexibilitet på arbetsmarknaden för att sysselsättning och välfärd ska kunna utvecklas på ett gynnsamt sätt.

Strukturomvandlingen innebär förändringar i efterfrågan på arbetskraft och dessa förändringar ser olika ut i olika delar av landet. Tillsammans med yrkesmässig rörlighet är geografisk rörlighet centrala mekanismer för en effektiv matchning mellan lediga jobb och arbetssökande, vilket i sin tur är en förutsättning för låg arbetslöshet och god reallöneutveckling.

Bilagan behandlar geografisk rörlighet mellan lokala arbetsmarknadsregioner i Sverige under de senaste decennierna. Arbetskraftens rörlighet belyses ur olika perspektiv och skillnader mellan grupper i arbetskraften analyseras. Faktorer som påverkar arbetskraftens rörlighet

diskuteras. Förutom flyttningar analyseras arbetspendling, som visat sig vara en allt viktigare del av rörligheten på arbetsmarknaden. I bilagan analyseras också individers och hushålls inkomstförändringar kopplat till rörligheten. Framtida behov av rörlighet till följd av fortsatt strukturomvandling av svensk ekonomi samt hinder för rörlighet och hur rörligheten kan stimuleras diskuteras.

Bilagan når du via länken i högermarginalen. Bilagan kan också beställas från bokförlaget Fritzes.

Författare: Olle Westerlund (Umeå universitet), Kent Eliasson (Umeå universitet och Institutet för tillväxtpolitiska studier) och Johanna Åström (Umeå universitet)

KONTAKT Fil. dr. Kent Eliasson Institutet för tillväxtpolitiska studier Tel. 063-16 66 03 kent.eliasson@itps.se

Docent Olle Westerlund Umeå Universitet Tel. 090-786 61 48 olle.westerlund@econ.umu.se

Bilaga 4. Tjänster utan gränser? - Internationalisering av offentliga sektorns tjänster, SOU 2007:95

Ökad internationalisering kan skapa nya förutsättningar även för sådana delar av ekonomin som tidigare inte har utmärkt sig för att vara utsatt för någon omfattande internationell konkurrens. Ett sådant område är den del av tjänstesektorn som i dag karaktäriseras av ett betydande offentligt åtagande, dvs. offentligt producerade eller offentligt finansierade tjänster. Efterfrågan på flertalet av dessa tjänster kan förväntas öka betydligt framöver vilket reser frågan hur denna efterfråga ska kunna tillgodoses. I bilagan ges en utförlig beskrivning av hur långt internationaliseringen i dag sträcker sig inom framför allt vård- och omsorgssektorn samt inom utbildningssektorn. Förutom handel över nationsgränser i olika former belyses även

omfattningen av direktinvesteringar inom dessa sektorer. Bilagan belyser Sverige både som importör och exportör av sådana tjänster.

I bilagan analyseras olika faktorer som påverkar möjligheten för ökad internationalisering av de offentliga tjänsterna, såsom t.ex. handelshinder, tjänsternas karaktär och graden av avreglering. I ett framåtblickande avsnitt görs en analys av hur utvecklingen kan förväntas bli framöver. En diskussion förs kring möjligheterna att öka importen och exporten samt direktinvesteringarna inom det offentliga tjänsteområdet. I det sammanhanget berörs även olika åtgärder som skulle kunna stimulera till en ökad handel även inom denna del av tjänstesektorn.

Bilagan når du via länken i högermarginalen. Bilagan kan också beställas från bokförlaget Fritzes.

Författare: Statskontoret

KONTAKT Chefekonom Richard Murray Statskontoret

Tel. 08-454 46 89 richard.murray@statskontoret.se

Bilaga 5. Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv, SOU 2008:12

Finansiella sektorn bidrar till ekonomisk utveckling och tillväxt på flera sätt:

- som förmedlare av sparande till nya investeringar,
- genom att tillhandahålla en effektiv hantering av betalningsströmmar och finansiell risk i företagen samt
- som en mekanism för att utvärdera olika investeringsalternativ.

Eftersom den finansiella sektorn som sådan än så länge är relativt orörlig över nationsgränserna har dess kvalitet också betydelse för ett lands tillgång på kapital och därmed för landets internationella specialiseringsmönster. Den finansiella sektorn är också en allt viktigare hushållstjänst och dagens medborgare är i flera avseenden beroende av en väl fungerande finansiell sektor; som försäkringstagare, aktieägare och som låntagare eller långgivare. Bilagan kartlägger den finansiella sektorns betydelse för utvecklingen av svensk ekonomi på lång sikt. Uppkomsten och betydelsen av s.k. finansiella centra diskuteras.

Författare: Niclas Alsén (Finansdepartementet)

KONTAKT Niclas Alsén Kansliråd Finansdepartementet

Tel. 08-405 27 04 niclas.alsen@finance.ministry.se

Bilaga 6. Timmar, kapital och teknologi - vad betyder mest? En analys av produktivitetens utvecklingen med hjälp av tillväxtbokföring, SOU 2008:14

Vid analyser av ekonomisk tillväxt på längre sikt är produktivitetstillväxten central. I bilagan analyseras hur stor del av produktivitetstillväxten som beror på insatsen av arbete och kapital samt betydelsen av teknisk utveckling. Arbetskraftens sammansättning när det gäller utbildning, ålder, kön och ursprung analyseras. Genom att kombinera data från SCB:s befolkningsprognos med data över utbildningsnivå, branschtillhörighet och lönenivå kan framskrivningar av arbetsproduktiviteten göras. Betydelsen av arbetskraftens sammansättning när det gäller utbildningsnivå för arbetsproduktivitetsens framtida utveckling diskuteras.

Författare: Konjunkturinstitutet

KONTAKT Kristian Nilsson Konjunkturinstitutet

Tel. 08-453 59 00 kristian.nilsson@konj.se

Bilaga 7. Permanent förändring - Globalisering, strukturuomvandling och sysselsättningsdynamik

Sambanden mellan globalisering, strukturuomvandling och sysselsättningsdynamik studeras i denna bilaga.

Strukturuomvandling kan uppstå till följd av t.ex. ökad internationell eller inhemsk konkurrens, teknologisk utveckling och förändringar i konsumenters efterfrågemönster. När strukturuomvandling leder till omstrukturering av produktionen och förändringar i personalstyrkan, kan det innebära att arbetstagare friställs från sina arbeten. I vissa fall leder strukturuomvandling och ökad konkurrens till att företag lägger ned sin verksamhet. I denna bilaga studeras sysselsättningsdynamiken till följd av strukturuomvandlingen, dvs. summan av skapade och försvunna arbetstillfällen, i olika brancher. Omfattningen av friställningar och nedläggningar samt om vissa typer av företag (eller arbetsställen) är överrepresenterade vid denna typ av förändringar av företagens arbetsstyrka studeras. Hur olika grupper av arbetstagare påverkas av friställningar till följd av neddragningar i verksamheten, analyseras. I bilagan analyseras också vilka konsekvenser friställningar/nedläggningar medför för arbetstagarens arbetsmarknadssituation och inkomstutveckling. Mot bakgrund av analysen förs en diskussion om hur olika politikområden bidrar till att understödja omställningen i samband med strukturuomvandling.

KONTAKT Barbro Widerstedt Institutet för tillväxtpolitiska studier Tel. 063-16 66 42 barbro.widerstedt@itps.se

Bilaga 8. Individens val av utbildning (preliminär titel)

Ungdomars utbildningsval är ett av de viktigaste valen i livet med implikationer för såväl den enskildes framtida arbetsliv och levnadsvillkor som hela landets utveckling. Kunskapen om vilka faktorer som ligger bakom dessa val är begränsad. Bilagan syftar till att närmare analysera ungdomars val av utbildning med

avseende på utbildningens nivå (tid i utbildning), inriktning och ort. Dessutom görs en analys avseende olika socioekonomiska variablers betydelse för utbildningsvalet. Särskild vikt läggs vid vilken betydelse framtida inkomster har för hur länge individerna väljer att studera och vilken inriktning på sina studier de väljer. I uppdraget ingår att analysera inkomsteffekter av val av utbildningsort mot bakgrund av behovet av att förbättra informationen till yngre personer som står i begrepp att välja utbildning.

Författare: Nikolay Angelov och Per Johansson (Uppsala universitet och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU), samt Louise Kennerberg (Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, IFAU).

KONTAKT Fil. dr. Nikolay Angelov Uppsala universitet och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering Tel. 018-471 11 33 nikolay.angelov@nek.uu.se

Professor Per Johansson Uppsala universitet och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering Tel. 018-471 70 86 per.johansson@ifau.uu.se

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Bilaga 2: Plats för tillväxt?](#)

[Bilaga 3: Flyttning och pendling i Sverige](#)

[Bilaga 4: Tjänster utan gränser?](#)

[Bilaga 5: Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)

Ekonomisk politik på EU-nivå

<http://regeringen.se/sb/d/1975>

[Sunda offentliga finanser](#)
[Ekonomiska reformer](#)

EU:s inre marknad gör att EU-ländernas ekonomier är nära sammankopplade. Den ekonomiska politiken i ett EU-land påverkar indirekt andra EU-länder. Medlemsländerna har därför utvecklat ett instrument för att samordna den ekonomiska politiken. Instrumentet kallas för de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken.

De allmänna riktlinjerna för medlemsstaternas och gemenskapens ekonomiska politik innefattar breda rekommendationer om både makroekonomisk politik, t.ex. finanspolitik och lönebildning, och strukturekonomisk politik, t.ex. avseende arbetsmarknad och produktmarknader. En del av riktlinjerna är allmänna och gäller hela EU, medan andra är landspecifika och behandlar de särskilda utmaningar som finns i enskilda medlemsstater.

Proceduren

Riktlinjerna bygger på en rekommendation från kommissionen. Detta förslag till riktlinjer diskuteras och beslutas av ministerrådet och ligger sedan i princip fast under en treårsperiod, men följs upp av kommissionen och ministerrådet varje år. De rekommendationer som ges i de allmänna riktlinjerna är inte legalt bindande, men om en medlemsstat för en politik som inte ligger i linje med riktlinjerna kan rådet utfärda en rekommendation om att politiken bör ändras.

På det makroekonomiska området inriktas de allmänna riktlinjerna på en stabilitets- och tillväxtorienterad politik med sunda offentliga finanser, stabila priser och ansvarsfull lönebildning. Även de långsiktiga utmaningarna för finanspolitiken, t.ex. konsekvenserna av åldrande befolkningar, behandlas. På det strukturpolitiska området ligger tyngdpunkten på att förbättra arbetsmarknadens och produktmarknadernas funktionssätt, stärka förutsättningarna för innovation och företagande samt främja en hållbar utveckling.

Medlemsländerna redovisar de åtgärder som gjorts med anledning av de allmänna riktlinjerna i särskilda rapporter varje år.

EU-kommissionen och ministerrådet

EU-kommissionen är EU:s utredande, förslagsgivande, verkställande och övervakande institution. Kommissionsledamöterna tillsätts av regeringarna i EU:s medlemsstater genom beslut i ministerrådet.

Ministerrådet är EU:s beslutsfattande institution. Ministerrådet består av en minister från varje medlemsstats regering. När finansministrarna samlas kallas ministerrådet Ekofin och när utrikesministrarna träffas kallas det Rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Sunda offentliga finanser

<http://regeringen.se/sb/d/6343>

[Stabilitets- och tillväxtpakten](#)
[Konvergensprogrammet](#)

Sunda offentliga finanser är en förutsättning för uthållig ekonomisk tillväxt och hög sysselsättning. Sunda offentliga finanser ger utrymme för lägre räntor och skapar förtroende så att företagen vill investera och hushållen vågar konsumera. Långvariga och stora underskott påverkar istället räntor och växelkurs negativt.

EU-länderna har därför kommit överens om en stabilitets- och tillväxtpakt för att skapa budgetdisciplin i unionen. Som ett led i denna övervakning ska EMU-länderna utarbeta ett stabilitetsprogram. De länder som inte infört den gemensamma valutan (däribland Sverige) ska utforma konvergensprogram.

Myndigheter

<http://regeringen.se/sb/d/2523>

[Konjunkturinstitutet](#)
[Finanspolitiska rådet](#)
[Ekonomiska rådet](#)
[ESS](#)
[ESO](#)

Ett antal myndigheter bidrar med underlag till Finansdepartementet när det gäller den ekonomiska politiken.

Här kan du läsa mer om Konjunkturinstitutet och Finanspolitiska rådet. Du hittar även information om Ekonomiska rådet, Expertgruppen för samhällsekonomiska studier (ESS) och Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO). Du hittar även Swedish Economic Policy Review samt ESS- och ESO-rapporter.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Konjunkturinstitutet

<http://regeringen.se/sb/d/2523/a/13682>

[Konjunkturinstitutet](#)

[Finanspolitiska rådet](#)

[Ekonomiska rådet](#)

[ESS](#)

[ESO](#)

Konjunkturinstitutet är en myndighet under Finansdepartementet.

Konjunkturinstitutet (KI) bildades 1937 och är en statlig myndighet under Finansdepartementet. KI har ca 60 anställda som arbetar inom områdena: Analyser och prognoser, Konjunkturbarometrar, Forskning samt Uppdrag.

KI bevakar löpande konjunkturutvecklingen i Sverige och internationellt. Prognoserna och analyserna används bland annat som underlag till den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen.

Konjunkturinstitutet bedriver forskning och åtar sig

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Konjunkturinstitutet](#)

Finanspolitiska rådet

<http://regeringen.se/sb/d/2523/a/89987>

[Konjunkturinstitutet](#)

[Finanspolitiska rådet](#)

[Ekonomiska rådet](#)

[ESS](#)

[ESO](#)

Finanspolitiska rådet är en myndighet under Finansdepartementet.

Finanspolitiska rådet bildades 1 augusti 2007. Det finanspolitiska rådet har fått i uppdrag att årligen följa upp om de grundläggande målen för finanspolitiken uppnås. Rådet kommer att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i det underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådet ska också verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken.

Rådet ska skriva en årlig rapport som kommer att kunna utgöra ett underlag för bl.a. riksdagens granskning av regeringens politik. Rådets arbete ökar också allmänhetens möjligheter till ansvarsutkrävande.

Rådet består av åtta ledamöter som utses för tre år. Majoriteten är akademiskt verksamma ekonomer medan övriga har erfarenhet från organisations- och myndighetsvärlden eller från den ekonomiska politiken.

Följande personer har utsetts till Finanspolitiska rådet:

- Lars Calmfors (ordförande), professor i internationell ekonomi vid Stockholms universitet.
- Torben M. Andersen (vice ordförande), professor i nationalekonomi vid Århus universitet.
- Karolina Ekholm, docent i nationalekonomi. Stockholms universitet.
- Erik Åsbrink, (s), statssekreterare och bitr. finansminister 1982-1991, finansminister 1996-1999, ordf. i riksbanksfullmäktige 1985-1990.
- Per-Ola Eriksson, (c), riksdagsledamot 1982-1998, ordf. i finansutskottet 1991-1994, generaldirektör Nutek 1999-2003, landshövding i Norrbotten sedan 2003.
- Laura Larsson, fil dr i nationalekonomi och verksam vid Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering (IFAU).
- Ann-Sofie Kolm, docent i nationalekonomi. Stockholms universitet.
- Martin Flodén, docent i nationalekonomi vid Handelshögskolan.

Kansli för finanspolitiska rådet Ann Öberg, ekonom, 08-453 59 91
Thomas Eisensee, ekonom, 08-453 59 92

EXTERNA LÄNKAR

[Finanspolitiska rådets webbplats](#)

Ekonomiska rådet

<http://regeringen.se/sb/d/9966>

[Swedish Economic Policy Review](#)

Ekonomiska rådet bildades 1987 och upphörde 31 oktober 2007. Rådets uppgift var att initiera och sprida kunskap om forskning och utredningsarbete av vikt för den ekonomiska politikens utformning och att bistå Finansdepartementet och Konjunkturinstitutet med råd i vetenskapliga frågor.

Rådet var lokalmässigt och administrativt knutet till Konjunkturinstitutet. Rådet bestod av sju akademiska ekonomer.

Ekonomiska rådet redigerade och utgav Swedish Economic Policy Review. Alla artiklar har skrivits av ledande ekonomer. Du hittar Swedish Economic Policy Review 1994-2006 via länken i vänstermarginalen.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

ESS

<http://regeringen.se/sb/d/9517>

[ESS-rapporter](#)

ESS - Expertgruppen för studier i samhällsekonomi

Inom Finansdepartementet arbetade mellan nyåret 2004 fram till sommaren 2007 en Expertgrupp för Studier i Samhällsekonomi (ESS). ESS hade till uppgift att bredda och fördjupa underlaget för budgetpolitiska och samhällsekonomiska avgöranden.

ESS skulle bevaka utredningar och forskningsrapporter inom policyrelevanta områden och identifiera viktiga kunskapsluckor i nära kontakt med olika kunskapscentra, såväl nationella som internationella. Med ledning av kvalificerade kunskapsöversikter skulle ESS initiera egna utredningar och utvärderingar av relevanta skeenden såväl inom det privata näringslivet som inom den offentliga ekonomin.

Under rubriken Rapporter i vänstermarginalen finns möjlighet att ladda hem alla ESS-rapporter som utkom från och med 2005 till och med 2007.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

ESO

<http://regeringen.se/sb/d/4980>

[Historik](#)

[ESO-rapporter](#)

Regeringen återstartade Expertrådet för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) i december 2007.

ESO ska arbeta med analysunderlag inför framtida finanspolitiska och samhällsekonomiska utmaningar.

Det nya ESO kommer vara politiskt oberoende med akademisk tyngd. Arbetet kommer att ledas av Lars Heikensten, ledamot av Europeiska Revisionsrätten och före detta chef för Riksbanken. I övrigt kommer ESO att bestå av ledamöter med kunskaper från olika samhällsvetenskapliga discipliner och offentlig förvaltning.

Följande personer har utsetts till ordförande samt ledamöter i Expertrådet för Studier i Offentlig Ekonomi:

Ordförande

- Lars Heikensten, Ledamot av Europeiska Revisionsrätten och före detta chef för Riksbanken.

Ledamöter

- Shirin Ahlbäck Öberg, Universitetslektor i Statskunskap vid Uppsala Universitet.
- Robert Erikson, Professor i Sociologi vid Institutet för Social Forskning vid Stockholms Universitet.

- Harry Flam, Professor i Internationell ekonomi vid Institutet för Internationell Ekonomi vid Stockholms Universitet.
- Yvonne Gustavsson, Generaldirektör vid ekonomistyrningsverket, ESV.
- Lars Hultkrantz, Professor i Nationalekonomi vid Örebro Universitet.
- Eva Mörk, Docent i Nationalekonomi vid Uppsala Universitet och verksam vid Institutet för Arbetsmarknadspolitisk Utvärdering, IFAU.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Regeringen återstartar Expertrådet för Studier i Offentlig ekonomi \(ESO\)](#)

Skatter

<http://regeringen.se/sb/d/2552>

[Budget](#)

[Aktuellt](#)

[Därför har vi skatter](#)

[Skatternas storlek](#)

[Olika typer av skatter](#)

[Administration av skattesystemet](#)

[Historik](#)

[Skatter i andra länder](#)

[Myndigheter](#)

[Kontakt](#)

Enklare att betala trängselskatt

Regeringen lämnar i dag en proposition till riksdagen med förslag om att bilister ska få ett inbetalningskort på sin trängselskatt hemskickat månadsvis och att betalningsperioden ska förlängas.

- [Pressmeddelande: Enklare att betala trängselskatt](#)
- [Prop. 2007/08:52 Nya regler om beslut och betalning avseende trängselskatt m.m.](#)

Kompletteringar till förslaget om sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn

Finansdepartementet sänder idag ut en promemoria på remiss med förslag till komplettering av det tidigare lämnade förslaget om sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn.

Kompletteringen är en följd av Europeiska Kommissionens krav att de sänkta avgifterna bara får gälla för små eller medelstora företag.

- [Pressmeddelande: Kompletteringar till förslaget om sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn](#)
- [Promemoria: Kompletteringar till förslaget om sänkta socialavgifter för vissa delar av tjänstesektorn](#)

Regeringen vill förbättra situationen för personer med samordningsnummer

I en remiss till Lagrådet föreslår regeringen att uppgifter om personer med samordningsnummer ska få ingå i det statliga personadressregistret (SPAR). Andringen föreslås träda i kraft den 1 juni 2008. Förändringen underlättar kontakter med svenska institutioner och företag.

- [Pressmeddelande: Regeringen vill förbättra situationen för personer med samordningsnummer](#)
- [Lagradsremiss: Samordningsnummer och anmälan av dödfödd m.m.](#)

[Promemoria om beskattning av flygbränsle](#)
[Viktigare lagar och förordningar](#)
[EU-kommissionen ger klartecken till sänkt skatt i tjänstesektorn](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Myndigheter

[Skatteverket](#)
[Kronofogdemyndigheten](#)
[Tullverket](#)

Aktuella skattefrågor

<http://regeringen.se/sb/d/3485>

[Sänkta socialavgifter i tjänstesektorn](#)
[Nya skatteregler för pensionsförsäkring](#)
[Fastighetsskatt](#)
[Jobbskatteavdrag](#)
[Skattelättnader för hushållstjänster](#)
[Förmånsskatt för lånedatorer](#)

Här hittar du temasidor om aktuella frågor på skatteområdet, till exempel fastighetsskatt och jobbskatteavdrag. Navigera dig fram med hjälp av länkarna i vänsterspalten.

Avskaffad fastighetsskatt

<http://regeringen.se/sb/d/9588>

[Frågor och svar om slopad fastighetsskatt](#)
[Räkneexempel för olika typhushåll](#)

Regeringen avser att avskaffa den statliga fastighetsskatten på bostäder från och med den 1 januari 2008 och ersätta den med en kommunal fastighetsavgift.

Via länkarna i högermarginalen hittar du proposition och pressmeddelande. Via länkarna i vänstermarginalen hittar du svar på vanliga frågor och svar och räkneexempel för olika typhushåll.

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Rättvisare boendebeskattnings](#)
[Prop. 2007/08:27 Avskaffad statlig fastighetsskatt, m.m.](#)

Jobbskatteavdrag

<http://regeringen.se/sb/d/8648>

[Frågor och svar om jobbskatteavdraget](#)
[Exempel på jobbskatteavdragets storlek](#)

Den 1 januari 2007 infördes jobbskatteavdraget, även kallat jobbavdrag. Det innebär en skattelättnad för alla personer som har inkomster av anställning eller aktiv näringsverksamhet. Den 24 oktober 2007 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen med förslag om ett förstärkt jobbskatteavdrag.

Du kan ladda ner propositionen och läsa pressmeddelandet om förslaget via länkarna i högermarginalen.

På dessa sidor hittar du svar på vanliga frågor om jobbskatteavdraget, både det nuvarande jobbskatteavdraget och den föreslagna förstärkningen. Du hittar också exempel på hur stor skattelättnaden blir för olika yrkeskategorier och hushåll.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Pressmeddelande: Ytterligare sänkt jobbskatt gör det lönsammare att arbeta](#)
[Prop. 2007/08:22 Ett förstärkt jobbskatteavdrag](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Skatteverkets webbplats](#)

Bank, värdepapper och försäkringar

<http://regeringen.se/sb/d/2425>

[Budget](#)

[Banker](#)

[Värdepapper](#)

[Försäkringar och pensionssparande](#)

[Vad gör finansmarknaden?](#)

[Statsskulden](#)

[Finansplats Stockholm](#)

[Lamfalussyprocessen i EU](#)

[Kontakt](#)

Varje gång vi betalar med kontokort i affären, när vi tar ett lån för att betala vår nya lägenhet eller när vi tecknar en pensionsförsäkring, utnyttjar vi det finansiella systemet. Vare sig vi väljer att konsumera eller spara är vi en del av det finansiella systemet.

Finanssektorn har nyckelroll i svensk ekonomi

Väl fungerande finansiella marknader är viktiga för samhällsekonomin och tillväxten. Den pågående internationella integrationen har bidragit till den finansiella sektorns utveckling. Det konstaterar författaren till Långtidsutredningens senaste bilaga som presenteras idag.

- [Pressmeddelande: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)
- [SOU 2008:12 Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)

- [Webbutsändning: Presskonferens: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

Ja till budet på OMX

Regeringen har idag beslutat att ge kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell i uppdrag att för statens räkning acceptera erbjudandet från Borse Dubai.

- [Pressmeddelande: Staten tackar ja till budet på OMX](#)
- [Webbutsändning: Mats Odell presenterar regeringens ställningstagande avseende budet på OMX](#)

Fler möjligheter att ingripa mot fondbolag

Finansinspektionen får större möjligheter att ingripa mot fondbolag. De bolag som bryter mot reglerna ska kunna få en varning eller en anmärkning kombinerad med straffavgift. Det föreslår regeringen i en lagrådsremiss idag.

- [Pressmeddelande: Fler möjligheter att ingripa mot fondbolag](#)
- [Lagrådsremiss: Tillåtna tillgångar i värdepappersfonder, m.m.](#)

[Insättningsgarantin flyttas till Riksgälden](#)
[Viktigare lagar och förordningar](#) [Regeringen föreslår att flyttstopp tas bort](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Mats Odell](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Banker

<http://regeringen.se/sb/d/2445>

[Betalningsöverföringar](#)

[Konsumentfrågor](#)

[Penningtvätt](#)

[Bankkrisen på 90-talet](#)

Reglerna för de finansiella marknaderna är till för att skapa ett stabilt finansiellt system med goda förutsättningar för konkurrens och hög effektivitet och för att skapa ett gott konsumentskydd.

Finansdepartementets bankenhet ansvarar för att ta fram förslag till nya eller ändrade regler för banker och kreditmarknadsföretag. Bankenheten ansvarar också för frågor som rör Riksbanken, åtgärder mot penningtvätt och insättningsgarantin.

Lagstiftningen för banker och kreditmarknadsföretag innehåller regler för hur verksamheten ska bedrivas. En stor genomgång av regelverket gjordes för ett par år sedan och en ny bank- och finansieringsrörelselag trädde i kraft den 1 juli 2004. Samtidigt trädde en lag om inlåningsverksamhet i kraft som innebär att även andra företag än banker och kreditmarknadsföretag får ta emot inlåning från allmänheten. Denna form av inlåning omfattas dock inte av insättningsgarantin.

På penningtvättsområdet är Sverige aktivt i kampen mot penningtvätt och finansiering av terrorism genom att delta i den internationella organisationen FATF (Financial Action Task Force). Ett nytt EG-direktiv om penningtvätt antogs den 26

oktober 2005. Genom detta direktiv kommer rekommendationer från FATF att genomföras på EU-nivå. Frågan om hur direktivet ska genomföras i svensk lagstiftning har analyserats av en utredning, som överlämnade sitt betänkande till regeringen den 30 mars 2007. Betänkandet bereds för närvarande inom Finansdepartementet.

Inom EU ser man också över reglerna för betaltjänstmarknaden. Ett nytt direktiv om betaltjänster antogs nyligen. Dessa regler ska träda i kraft den 1 november 2009.

Insättningsgarantiutredningen överlämnade ett betänkande till Finansdepartementet i mars 2005. Utredningen har gjort en bred översyn av insättningsgarantin och berört frågor om garantins syfte och finansiering. Förslagen analyseras nu inom departementet. Dessutom har en ny utredning tillsatts för att se över diverse frågor som uppkommit med anledning av de första fallen inom ramen för insättningsgarantisystemet.

I december 2006 lade kommissionen fram ett meddelande om det direktiv som ligger till grund för den svenska lagen om insättningsgaranti. I meddelandet ger kommissionen sin syn på vilka förändringar som kan göras i det nuvarande systemet. Vissa av dessa förslag övervägs för närvarande inom EU.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[SOU 2007:23 Genomförande av tredje](#)

[penningtvättsdirektivet](#)

[SOU 2005:16 Reformerat system för insättningsgarantin](#)

Värdepappersmarknaden

<http://regeringen.se/sb/d/2505>

[Direktivet om marknader för finansiella instrument](#)
[Marknadsmissbruk](#)
[Informationskrav i noterade företag](#)
[Investeringsfonder](#)
[Värdepappersprospekt](#)

Finansdepartementet ansvarar för lagstiftningen på värdepappersmarknaden, dvs. handeln med aktier, obligationer och andra finansiella instrument. Finansdepartementet ska också se till att det finns tydliga regler för börser och andra marknadsplatser, clearingorganisationer och centrala värdepappersförvarare som VPC.

Marknadsmissbrukslagen hör till de s.k. handelsreglerna. Marknadsmissbrukslagen förbjuder insiders - centralt placerade personer - i företagen att utnyttja sitt informationsövertag till att göra egna vinster eller manipulera kurser.

Finansdepartementet ansvarar också för lagstiftningen rörande mellanhänderna på värdepappersmarknaden, dvs. värdepappersbolagen, som tidigare kallades fondkommissionärer. Reglerna för värdepappersbolag gäller även bankernas värdepappershandel.

Sparande i värdepappersfonder, numera investeringsfonder, har under senare år blivit allt mer populärt. Finansdepartementet ansvarar för lagstiftningen när det gäller denna sparform och även för det individuella pensionssparandet.

ANSVARIGT DEPARTEMENT
[Finansdepartementet](#)

Försäkringar och pensionssparande

<http://regeringen.se/sb/d/2634>

[Pensionssystemet](#)
[Premiepensionssystemet](#)
[AP-fonderna](#)
[Tjänstepension](#)

Försäkringar handlar om att minska riskerna för privatpersoner och de totala riskerna i samhällsekonomin. Genom försäkringar kan risker spridas ut på fler personer och därmed minska. Försäkringsföretagen är de viktigaste aktörerna när det gäller riskspridning. Företagen kan driva skadeförsäkrings- eller livförsäkringsverksamhet.

Det är flera olika departement som har ansvar för reglering som har betydelse för försäkringsbolagen och deras kunder. Finansdepartementets uppgift är att se till att det finns moderna och tydliga verksamhetsregler för försäkringsföretagen. Justitiedepartementet ansvarar för regleringen av det avtalsrättsliga förhållandet mellan bolaget och deras kunder. Finansdepartementet och Justitiedepartementet ansvarar tillsammans för regleringen av den privata försäkringsverksamheten medan Socialdepartementet ansvarar för det offentliga socialförsäkringssystemet.

Nya regler för försäkringsföretagen

Regelverket för försäkringsföretagen är i vissa delar föråldrade och svåröverskådliga. I oktober 2003 tillsattes därför en utredning - Försäkringsföretagsutredningen - som skulle se över de olika verksamhetsformerna för försäkringsföretag och föreslå moderna och tydliga regler. Utredningen lämnade sitt

slutbetänkande den 31 maj 2006. Förslagen har remissbehandlats och bereds för närvarande inom departementet.

En viktig del av regelverket är de regler som syftar till att säkerställa att bolagen har tillräckligt med tillgångar för att kunna infria sina åtaganden gentemot försäkringstagarna. Sedan en tid har det pågått en särskild översyn av dessa regler. En nationell utredning lämnade förslag till nya regler i september 2003. EG-kommissionen har emellertid nyligen lämnat ett direktivförslag till nya gemenskapsrättsliga solvensregler för både skade- och livförsäkring inom det s.k. solvens II-projektet och regeringen har bestämt att inte gå vidare med utredningens förslag utan avvakta den kommande EG-harmoniseringen på området. En särskild lag som reglerar förmedling av försäkringar trädde i kraft den 1 juli 2005. Den nya lagen har sin grund i ett EG-direktiv om försäkringsförmedling.

Livförsäkring

Livförsäkringar och pensionssparande får ökad betydelse i takt med att befolkningen i Sverige blir allt äldre. Därför är det särskilt viktigt med en väl fungerande marknad för sådant sparande.

Den svenska livförsäkringsmarknaden kan grovt delas in i två delar: traditionell livförsäkring och fondförsäkring. Fondförsäkring bedrivs i allmänhet i vinstutdelande aktiebolag där det är lätt att skilja försäkringstagarnas medel från aktieägarnas kapital. Inom traditionell livförsäkring är den gränsdragningen inte lika tydlig. Det kan leda till att det uppstår intressekonflikter i samband med bolagens styrning och misstankar om att olika åtgärder inkräktar på försäkringstagarnas kapital.

Försäkringstagare i livbolagen har fått bättre skydd

Genom nya regler som trädde i kraft den 1 juli 2004 fick försäkringstagarna i livförsäkringsbolagen ett bättre skydd. De nya reglerna ställer bl.a. krav på att det ska finnas oberoende styrelseledamöter i bolagen och att varje bolag ska ha regler för hantering av intressekonflikter.

Nya regler om flytträtt för försäkringssparande

Genom den nya försäkringsavtalslagen, som trädde i kraft den 1 januari 2006, infördes en lagstadgad rätt till återköp av försäkringssparande. Lagen innehåller begränsningar för vilken typ av försäkringar som får återköpas. För att återköpsrätten ska få bättre genomslag på försäkringsmarkanden infördes den 1 juli 2007 regler om att rätten även ska omfatta överföring av pensionsförsäkringar, inom ett bolag eller från ett bolag till ett annat.

Aktuellt Den 1 juli 2007 trädde nya regler om flytt av försäkringssparande i kraft.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Proposition 2006/07:26 Flytt av försäkringssparande, en komplettering](#)

[SOU 2006:55 Ny associationsrätt för försäkringsföretag](#)

[Prop. 2004/05:165 Nya regler för tjänstepensionsinstitut](#)

[Prop. 2004/05:133 Försäkringsförmedling](#)

[Prop. 2003/04:109 Förstärkt skydd för försäkringstagare i livförsäkringsbolag](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Direktiv: Översyn av Finansinspektionens tillsyn på försäkringsområdet](#)

[Direktiv: Ny associationsrätt för försäkringsföretag](#)

Vad gör finansmarknaden?

<http://regeringen.se/sb/d/9747>

[Bankerna](#)
[Försäkringar](#)
[Värdepapper](#)

Varje gång vi betalar med kontokort i affären, när vi tar ett lån för att betala vår nya lägenhet eller när vi tecknar en reseförsäkring, utnyttjar vi det finansiella systemet. När vi konsumerar eller sparar är vi en del av finansmarknaden.

En av de viktigaste uppgifterna för det finansiella systemet är att förmedla betalningar. Bankerna med sina stora girosystem förmedlar mängder av betalningar varje dag. Fungerar inte betalningssystemet stannar de ekonomiska aktiviteterna i samhället av.

En annan viktig uppgift för det finansiella systemet är att slussa pengar från dem som vill spara till dem som behöver pengar för investeringar. Bankerna fungerar som mellanhand genom att låna ut pengar som någon har satt in till någon annan som behöver dem. Ett företag kanske lånar till att bygga en ny fabrik - en privatperson för att bygga nytt hus.

En tredje viktig uppgift för finansmarknaderna är riskhantering. Nästan alla ekonomiska aktiviteter innebär ett visst risktagande. Finanssektorn kan sprida och omfördela riskerna. Försäkringsbolagen t.ex. arbetar med just riskspridning.

På de här sidorna kan du läsa mer om det finansiella systemets uppgifter och vilken roll det spelar i samhällsekonomin. Vi har delat in informationen utifrån de stora aktörerna på finansmarknaden: bankerna, försäkringsbolagen och värdepappersmarknaderna. Du hittar också information om pensionssystemet.

Statsskulden - så förvaltas den

<http://regeringen.se/sb/d/9095>

[Utvärdering av skuldförvaltningen](#)
[Statsskuldens sammansättning](#)

Riksgäldskontoret (Riksgälden) tar upp och förvaltar lån för statens räkning. Målet är att kostnaden för statens skuld långsiktigt ska minimeras utan att risken i förvaltningen blir för hög. Statsskulden består av nominell och real skuld i svenska kronor och skuld i utländsk valuta.

Regeringen bestämmer varje år övergripande riktlinjer för hur statsskulden ska förvaltas. Riksgälden får i förväg lämna förslag till riktlinjer till regeringen.

Regeringens riktlinjer för statsskuldens förvaltning bestämmer bland annat hur lång tid lånen ska vara bundna (löptiden för skulden) och hur mycket Riksgälden ska låna i svenska kronor respektive utländsk valuta. Riktlinjerna fastställer också hur utvärderingen av upplåningen och skuldförvaltningen ska gå till.

I april varje år utvärderar regeringen hur Riksgälden har skött skuldförvaltningen under det föregående året. Utvärderingen lämnas till riksdagen i form av en skrivelse. Riksdagens finansutskott diskuterar utvärderingen och fattar beslut om en gemensam bedömning. Riksgälden får sedan ta del av riksdagens beslut och tar hänsyn till synpunkterna när man tar fram förslag till riktlinjer för nästa år.

I korthet ser arbetet med riktlinjerna ut så här:

1. Riksgälden lämnar förslag på riktlinjer till regeringen.
2. Regeringen beslutar om riktlinjer för de kommande tre åren.
3. Riktlinjerna börjar gälla.
4. Riksgälden rapporterar till regeringen i årsredovisningen.
5. Regeringen utvärderar verksamheten och rapporterar till riksdagen.
6. Riksdagen utvärderar statsskuldsförvaltningen.
7. Riksgälden ser över riksdagens synpunkter i sitt förslag till riktlinjer för nästa år.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Skr. 2006/07:104 Utvärdering av statens upplåning och skuldförvaltning 2002-2006](#)

[Rapport: Riktlinjer för statsskuldens förvaltning 2008](#)

EXTERNA LÄNKAR

[Riksgäldens webbplats](#)

Finansplats Stockholm

<http://regeringen.se/sb/d/6317>

[Regeringens strategi](#)

[Regeringens åtgärder](#)

[Bakgrund till Finansplats Stockholm](#)

[Finansmarknadsrådet](#)

Mats Odell: "Stockholm har goda förutsättningar att bli ett ledande finansiellt centrum i norra Europa. En välfungerande finansiell sektor kan bidra till fler jobb i nya och växande företag i Sverige. För att åstadkomma detta arbetar regeringen målmedvetet för att ge Sverige finansiella villkor i världsklass."

Finanssektorn har nyckelroll i svensk ekonomi

Väl fungerande finansiella marknader är viktiga för samhällsekonomin och tillväxten. Den pågående internationella integrationen har bidragit till den finansiella sektorns utveckling. Det konstaterar författaren till Långtidsutredningens senaste bilaga som presenteras idag.

- [Pressmeddelande: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)
- [SOU 2008:12 Finansiella sektorn bär frukt - Analys av den finansiella sektorn ur ett svenskt perspektiv](#)
- [Webbutsändning: Presskonferens: Finansiella sektorn har nyckelroll i svensk ekonomi](#)

Ja till budet på OMX

Regeringen har idag beslutat att ge kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell i uppdrag att för statens räkning acceptera erbjudandet från Borse Dubai.

- [Pressmeddelande: Staten tackar ja till budet på OMX](#)
- [Webbutsändning: Mats Odell presenterar regeringens ställningstagande avseende budet på OMX](#)

Delrapport om konsekvenserna av ett ägarbyte i OMX

Finansmarknadsrådet har idag överlämnat en delrapport med bedömningar av de förväntade konsekvenserna av ett ägarbyte i OMX till finansmarknadsminister Mats Odell.

- [Pressmeddelande: Stora förändringar väntar oavsett vem som äger OMX](#)
- [Rapport: Värdepappersmarknad i förändring - konsekvenser för Stockholm som finansplats](#)
- [Läs mer om Finansplats Stockholm](#)

ANSVARIGT STATSRÅD

[Mats Odell](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Företag med statligt ägande

<http://regeringen.se/sb/d/2819>

[Staten som företagsägare](#)
[Minskat statligt ägande](#)
[Företag med statligt ägande](#)
[Finansiell information](#)
[Enheten för statligt ägande](#)
[Riktlinjer, skrifter m.m](#)

Den svenska staten är Sveriges största företagsägare. Genom regeringskansliet förvaltas 55 företag/koncerner varav 41 företag ägs helt och 14 tillsammans med andra. Totalt finns cirka 190 000 anställda i dessa bolag. Statens ägarroll och förvaltning är komplex, då staten äger företag aktiva i verksamheter som spänner från gruvindustri till opera, från fastigheter till spel.

Ja till budet på OMX

Regeringen har idag beslutat att ge kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell i uppdrag att för statens räkning acceptera erbjudandet från Borse Dubai.

- [Pressmeddelande: Staten tackar ja till budet på OMX](#)
- [Webbutsändning: Mats Odell presenterar regeringens ställningstagande avseende budet på OMX](#)

Tydligare informationskrav för hållbarhetsinformation för statligt ägda företag

Regeringen har fattat beslut om nya riktlinjer för extern rapportering för statligt ägda företag med utökade krav för hållbarhetsinformation. De ersätter tidigare riktlinjer beslutade 2002 och avser information utöver vad som är gällande lagstiftning och god redovisningssed.

- [Pressmeddelande: Tydligare informationskrav för hållbarhetsinformation för statligt ägda företag](#)

Fortsatt positiv utveckling för de statligt ägda företagen

Företagen med statligt ägande förbättrade resultatet efter skatt med 14 procent under årets första nio månader jämfört med samma period förra året. Resultatet efter skatt uppgick till 43,2 (37,9) miljarder kronor, enligt den i dag publicerade delårsrapporten från Regeringskansliet.

- [Pressmeddelande: Fortsatt positiv utveckling i de statligt ägda företagen](#)
- [Rapport för företag med statligt ägande januari-september 2007](#)

Ny statssekreterare hos Mats Odell

Regeringen har idag utsett Urban Karlström till statssekreterare hos kommun- och finansmarknadsminister Mats Odell på finansdepartementet. Han kommer att ansvara för finansmarknadsfrågor och för frågor som rör arbetet med att minska statens företagsägande.

- [Pressmeddelande: Urban Karlström ny statssekreterare hos Mats Odell](#)

Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande 2006

Regeringen överlämnar i dag skrivelsen om företag med statligt ägande till riksdagen. Skrivelsen redogör för regeringens

ägarförvaltning och för de statligt ägda företagens verksamhet. I skrivelsen ingår verksamhetsberättelsen för företag med statligt ägande 2006.

- [Pressmeddelande: Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande 2006](#)
- [Verksamhetsberättelse för företag med statligt ägande 2006](#)

Jonas Iversen ny chef för Statligt ägande

Regeringen har utsett Jonas Iversen till departementsråd och ny chef för enheten för statligt ägande på Näringsdepartementet.

- Jonas har en gedigen erfarenhet av både Regeringskansliet och bolagsförvaltning. Det kommer att vara till stor nytta både för en fortsatt framgångsrik förvaltning och den försäljningsprocess som vi står inför, säger statssekreterare Ola Alterå.

Iversen kommer senast från en anställning som ämnesråd på enheten för statligt ägande med förvaltningsansvar för ett antal bolag, däribland Posten och Vin & Sprit. Mellan 1992 och 1999 arbetade han på Finansdepartementets budgetavdelning.

Försäljning av företag med statligt ägande

Regeringen avser att minska statens ägande i företagen Nordea, OMX, SBAB, TeliaSonera, Vasakronan och Vin & Sprit. Dessa bolag verkar idag på marknader som är helt kommersiella och präglas av fungerande konkurrens.

- [Pressmeddelande: Försäljning av företag med statligt ägande](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Näringsdepartementet](#)

Minskat statligt ägande

<http://regeringen.se/sb/d/8791>

Minskat statligt ägande

[Information om företagen](#)

[Upphandling av finansiella rådgivare](#)

[Frågor och svar om upphandlingen av rådgivare](#)

[Pressmeddelanden, webbutskändningar, artiklar, tal](#)

[Vanliga frågor och svar om försäljningarna](#)

[Interpellationer och svar i riksdagen](#)

[Kontakter](#)

"Staten ska ge näringslivet goda förutsättningar, sätta reglerna och se till att de följs. Men precis som i fotboll bör domaren sköta sitt och inte dubblera som spelare på planen." Uttalandet kommer från Mats Odell, statsråd med ansvar för regeringens arbete med att minska det statliga ägandet av företag.

Staten äger 55 företag eller koncerner med omkring 190 000 anställda. Värdet på företagen uppskattades till ca 770 miljarder kronor i juni 2007. Det gör staten till en av Sveriges största ägare av företag.

Staten ska vara en ansvarsfull ägare av företagen och säkerställa att värdena utvecklas på bästa sätt. En del i att vara en aktiv och ansvarsfull ägare är att avyttra företag när det inte längre finns skäl till fortsatt ägande.

Regeringen har i en proposition till riksdagen uttryckt sin avsikt att minska ägandet i sex bolag. Det gäller följande företag:

- Bankkoncernen Nordea (staten äger 19,9%)
- Börsföretaget OMX (6,6%)
- Bolåneinstitutet SBAB (100%)
- Teleoperatören TeliaSonera (37,3%)
- Fastighetsbolaget Vasakronan (100%)
- Sprittillverkaren Vin & Sprit (100%)

Dessa företag verkar idag på marknader som är helt kommersiella och därmed präglas av fritt tillträde och fri konkurrens. Regeringen anser att företagen skulle få bättre förutsättningar att utvecklas med en annan ägare än staten. Att minska statens ägande kan därmed skapa bättre förutsättningar för tillväxt och bidra till att stärka svensk konkurrenskraft och sysselsättning.

Intäkterna från försäljningen ska användas till att betala av på statsskulden för att minska skuldbördan för kommande generationer. Statsskulden uppgick i slutet av år 2006 till 1 220 miljarder kronor, eller drygt 130 000 kronor per person. Regeringens ambition är att under åren 2007-2010 sälja företag till ett värde av 200 miljarder kronor. Tillsammans med överskotten i den offentliga sektorns finanser väntas det nedbringa statsskulden till 1005 miljarder kronor år 2010, eller

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Mats Odell](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

[Näringsdepartementet](#)

RELATERAT

[Prop. 2006/07:57 Försäljning av vissa statligt ägda företag](#)

Verksamhetsberättelser

<http://regeringen.se/sb/d/6789>

Verksamhetsberättelser Delårsrapporter

Regeringen lämnar årligen en skrivelse till riksdagen om företag med statligt ägande. Skrivelsen innehåller en redogörelse för förvaltningen av statens företagsägande samt för verksamheten i de företag som förvaltas av Regeringskansliet. I skrivelsen ingår verksamhetsberättelsen för företag med statligt ägande.

[Verksamhetsberättelse 2006](#)

[Verksamhetsberättelse 2005](#)

[Verksamhetsberättelse 2004](#)

[Verksamhetsberättelse 2003](#)

[Verksamhetsberättelse 2002](#)

[Verksamhetsberättelse 2001](#)

[Verksamhetsberättelse 2000](#)

[Verksamhetsberättelse 1999](#)

[Verksamhetsberättelse 1998](#)

Internationellt ekonomiskt samarbete

<http://regeringen.se/sb/d/1896>

Ekofinrådet Internationella organisationer Kontakt

Sveriges ekonomi berörs av vad som händer i den globala ekonomin. Finansdepartementet ansvarar för Sveriges medverkan i internationellt ekonomiskt och finansiellt samarbete och förbereder vilken ståndpunkt Sverige ska ha i olika ekonomiska frågor.

Anders Borg till Världsbankens styrelsemöte i Washington

Finansminister Anders Borg och biståndsmåster Gunilla Carlsson reser till Washington den 18 oktober för att delta i Internationella valutafondens (IMF) och Världsbankens årsmöten.

- [Pressmeddelande: Anders Borg och Gunilla Carlsson till Världsbankens och IMF:s årsmöten i Washington den 18-22 oktober](#)
- [Läs mer om Världsbankens och IMF:s årsmöten](#)

EU:s finansministrar möttes i Luxemburg

Vid rådsmötet den 9 oktober diskuterade finansministrarna bland annat det ekonomiska och finansiella läget i Europa och

finansieringen av satellitnavigeringsprojektet Galileo. Sverige representerades av finansminister Anders Borg.

- [Läs mer om Ekofin den 9 oktober](#)

Beslut om att införa euro på Cypern och Malta

Rådet för ekonomiska och finansiella frågor sammanträdde i Bryssel den 10 juli 2007. Finansminister Anders Borg representerade Sverige.

- [Läs mer om rådet för ekonomiska och finansiella frågor den 10 juli](#)

ANSVARIGT STATSRAÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Internationella finansiella institutioner

<http://regeringen.se/sb/d/2565>

[IMF och G10](#)

[Europeiska Investeringsbanken \(EIB\)](#)

[Nordiska Investeringsbanken \(NIB\)](#)

[Europeiska utvecklingsbanken, EBRD](#)

[Europarådets utvecklingsbank](#)

[Världsbanksgruppen](#)

[Parisklubben](#)

Finansdepartementet har ett övergripande ansvar inom Regeringskansliet för ett antal multilaterala organisationer inom det finansiella området. Ansvaret omfattar Internationella Valutafonden (IMF), Världsbanken (IBRD), Parisklubben, Europeiska investeringsbanken (EIB), Europeiska utvecklingsbanken (EBRD), Nordiska investeringsbanken (NIB) och Europarådets utvecklingsbank (CEB).

Den ökade globala integrationen har inneburit att de multilaterala organisationerna kommit i blickfånget under senare år eftersom globala utmaningar behöver internationella lösningar. I vid mening är målen för de internationella finansiella institutionerna att:

- främja finansiell stabilitet i omvärlden, ett väl fungerande finansiellt system samt en fri världshandel.

- verka för att det ekonomiska reformarbetet, såväl i industriländer som i tillväxtekonomier och i de fattigaste länderna, inriktas mot en hållbar utveckling och tillväxt.
- finansiera och på annat sätt stödja investeringar i angelägna projekt.

Varje institution har dock egna specifika målformuleringar som skiljer sig åt. Vissa institutioner är primärt inriktade på övergripande policyfrågor medan andra fokuserar på finansiering av enskilda projekt.

Målen för Finansdepartementet är att ha en aktiv roll i de internationella finansiella institutionerna och verka för att deras verksamhet når de uppställda målen. Detta krävs för att åstadkomma en ekonomisk och finansiell integration på global nivå vilket har i sin tur har en positiv effekt på svensk tillväxt.

Arbetet består till stor del i att förbereda svenska ståndpunkter i de frågor som avhandlas i finansinstitutionernas ledningsorgan. Finansdepartementet ansvarar därför för att samordna svenska ståndpunkter i ekonomiska, finansiella och utvecklingsfrågor. De gemensamma ståndpunkterna drivs sedan av Finansdepartementet i styrelsearbetet inom de internationella finansiella institutionerna.

Stöd till investeringar görs dels direkt genom finansiering och dels indirekt genom att bidra till att skapa förutsättningar för nya investeringar, t. ex genom skuldlättnader.

Flera av de multilaterala institutionerna ägnar sig huvudsakligen åt fattigdomsbekämpning i så kallade låg- och medelinkomstländer. Stöd till uppbyggnad av grundläggande infrastruktur och fungerande samhällsinstitutioner är centrala områden för arbetet i dessa länder.

Omvandlingen i övriga före detta planekonomier är en annan del av de internationella finansinstitutionernas arbete som Finansdepartementet prioriterat högt under senare år. De så kallade transitionsländerna är i fortsatt stort behov av omstrukturering och förnyelse av sina ekonomier.

Ytterligare en dimension av arbetet är att främja svenska företags export finansierad via institutionernas långgivning. I detta ingår bland annat samråd med andra departement och organisationer kring främjandeinsatser i olika former. En stående ambition är att öka antalet svenska anställda vid institutionerna.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

RELATERAT

[Läs mer om kampen mot internationell korruption](#)

[Läs mer om samarbete genom internationella banker](#)

IMF och G10

<http://regeringen.se/sb/d/259>

[IMF:s och Världsbankens årsmöten 2007](#)
[Internationella valutafonden - en kort introduktion](#)

Internationella valutafonden (IMF)

Internationella valutafonden (International Monetary Fund, IMF) bildades i Bretton Woods i USA 1944. Fonden har idag cirka 2 700 anställda och huvudkontoret ligger i Washington D.C., USA.

Fondens övergripande uppgift är att främja handel och tillväxt genom att verka för internationellt monetärt samarbete och finansiell stabilitet. IMF har den centrala rollen när det gäller att upprätthålla internationell finansiell stabilitet.

Tyngdpunkten i arbetet ligger på åtgärder för att förebygga finansiella kriser. Bland annat ger man länder råd om makroekonomisk politik och finansiella reformer. När kriser - trots det förebyggande arbetet - inträffar, måste dessa hanteras. IMF:s roll är då att bistå med finansiellt stöd för ekonomiska program inom ramen för samordnade stödinsatser från andra internationella organisationer (främst Världsbanken), länder och privata aktörer (främst banker och obligationsinnehavare).

IMF:s högsta beslutande organ är guvernörsstyrelsen, där varje medlemsland har en representant. Denna styrelse träffas dock bara en gång om året i sep/okt, då fondens årsmöte äger rum. Guvernörsstyrelsen har därför delegerat beslutsrätten i en rad frågor till exekutivstyrelsen.

De nordiska och de baltiska länderna har en gemensam representant i IMF:s exekutivstyrelse. Gemensamma nordisk-baltiska ståndpunkter utarbetas därför i frågor som ska behandlas i valutafondens exekutivstyrelse. Från och med den 1 januari 2008 innehas posten av Sverige för en tvåårsperiod. Jens Henriksson är utsedd från Sverige för att representera valkretsen. I denna samordning deltar ländernas centralbanker och Finansdepartementet. Valkretsen har cirka 3,5 procent av rösterna i exekutivstyrelsen.

Inom IMF finns också en policyskapande kommitté, International Monetary and Financial Committee (IMFC), som består av en finansminister eller centralbankschef från varje land eller valkrets. Kommittén träffas dels vid årsmötet och dels vid vårmötena som brukar äga rum i april.

Tiogruppen (G10)

G10 bildades 1961 av tio industriländer. Gruppen består idag av elva länder, nämligen Belgien, Frankrike, Italien, Japan, Kanada, Nederländerna, Schweiz, Storbritannien, Sverige, Tyskland och USA.

Tiogruppen ska vid behov kunna ställa kompletterande finansiella resurser till IMF:s förfogande, när det föreligger särskilda hot mot den internationella finansiella stabiliteten. Gruppen diskuterar även frågor av gemensamt intresse i det internationella finansiella samarbetet. Finansdepartementet representerar, tillsammans med Riksbanken, Sverige i

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

EXTERNA LÄNKAR

[IMF:s webbplats](#)

Sysselsättning

<http://regeringen.se/sb/d/5946>

[Arbetsgrupp för fler i arbete](#)
[EU:s sysselsättningsstrategi](#)

Budgetpropositionen för 2008

Finansminister Anders Borg överlämnade Budgetpropositionen för 2008 till riksdagen den 20 september kl 10. Budgetpropositionen är regeringens förslag till budget för statens inkomster och utgifter följande budgetår. I budgetpropositionen gör regeringen satsningar för att minska utanförskapet och få fler i arbete.

- [Pressmeddelande: Budgetpropositionen 2008 Fler i arbete - fler vägar tillbaka](#)
- [Prop. 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008](#)
- [Läs mer om förslagen i budgetpropositionen](#)
- [Webbutsändning: Presentation av budgetpropositionen 2008 Fler i arbete - fler vägar tillbaka](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)
[Näringsdepartementet](#)
[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

Läs mer

[Arbetsmarknadspolitiken](#)
[Arbetslivspolitiken](#)
[Näringslivsutveckling](#)

Temasidor om tillväxt

Läs mer om hur sysselsättning och tillväxt hänger ihop.

Arbetsgrupp för fler i arbete

<http://regeringen.se/sb/d/5566>

Kontakt

Den offentliga välfärden står inför stora utmaningar. En åldrande befolkning leder till ökade behov av offentlig service och samtidigt en svagare utveckling av skatteinkomsterna. Efterfrågan på välfärdstjänster kommer att öka samtidigt som stora pensionsavgångar väntar inom offentliga sektorn. Fler personer behöver arbeta mer för att stärka finansieringen av den offentliga välfärden och säkra personalförsörjningen i offentlig verksamhet.

Finansdepartementet har tillsatt en arbetsgrupp med uppgift att fördjupa analysen, lämna rekommendationer samt stimulera debatten om hur arbetsutbudet bland grupper med lägre arbetsutbud kan ökas. Det gäller särskilt ungdomar, personer med utländsk bakgrund och äldre. Arbetsgruppen leds av chefen för Ekonomiska avdelningen på Finansdepartementet.

RELATERAT

[Läs uppdragsbeskrivningen för arbetsgruppen](#)
[Work shop 1 november 2005](#)
[Ds 2007:4 Arbetsutbud och sysselsättning bland personer med utländsk bakgrund](#)
[Ds 2007:21 Äldres arbetsutbud och möjligheter till sysselsättning](#)

EU:s sysselsättningsstrategi

<http://regeringen.se/sb/d/2530>

[Process och metod](#)

[Historik](#)

[Bakgrund, syfte och mål](#)

[Strategin och framtiden](#)

[Dokument](#)

[Medverkande](#)

Det finns många framtida orosmoln på arbetsmarknaden. En växande andel äldre som ska försörjas är ett av dem. EU:s sysselsättningsstrategi är instrumentet för att nå målet om full sysselsättning. Vid Lissabontoppmötet 2000 upprättades målet om att 70 procent av den totala befolkningen i arbetsför ålder inom unionen ska vara sysselsatta år 2010.

Tanken med sysselsättningsstrategin är att EU:s medlemsstater ska dra lärdom av varandras erfarenheter och goda exempel och samarbeta för att skapa en hållbar och dynamisk arbetsmarknad. Om EU ska nå sina mål om full sysselsättning, bättre kvalitet och produktivitet i arbetet och förstärkt social och regional sammanhållning till 2010 krävs det fortsatta reformer i medlemsstaterna.

År 2005 slogs tre övergripande prioriteringar fast inom ramen för sysselsättningsstrategin:

- att få in och behålla fler människor på arbetsmarknaden, öka arbetskraftsutbudet och modernisera de sociala trygghetssystemen

- att förbättra arbetstagares och företags anpassningsförmåga
- att öka investeringarna i humankapital genom bättre utbildning och färdigheter.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

[Arbetsmarknadsdepartementet](#)

Tillväxt

<http://regeringen.se/sb/d/2540>

[Tillväxt - vad, hur och varför?](#)

[Tillväxtutveckling](#)

[Samarbete i EU och internationellt](#)

Budgetpropositionen för 2008

Finansminister Anders Borg överlämnade Budgetpropositionen för 2008 till riksdagen den 20 september kl 10.

Budgetpropositionen är regeringens förslag till budget för statens inkomster och utgifter följande budgetår. I

budgetpropositionen gör regeringen satsningar för att minska utanförskapet och få fler i arbete.

- [Pressmeddelande: Budgetpropositionen 2008 Fler i arbete - fler vägar tillbaka](#)
- [Prop. 2007/08:1 Budgetpropositionen för 2008](#)
- [Läs mer om förslagen i budgetpropositionen](#)
- [Webbutsändning: Presentation av budgetpropositionen 2008 Fler i arbete - fler vägar tillbaka](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Tillväxt - vad, hur och varför?

<http://regeringen.se/sb/d/3909>

[Varför behövs ekonomisk tillväxt?](#)

[Hur mäter man ekonomisk tillväxt?](#)

[Vad leder till ekonomisk tillväxt?](#)

Varför behöver vi tillväxt? Vad är det egentligen? Och hur åstadkommer man en högre tillväxt? På dessa sidor kan du läsa om...

Varför behöver vi tillväxt?

Här finns mer information om tillväxt och välfärd som är beroende av varandra. Du kan läsa om vad tillväxten används till men också att tillväxt inte får komma till stånd till vilket pris som helst.

Hur mäts tillväxt?

Här kan du läsa om hur tillväxt mäts i ekonomiska termer och att det inte är helt lätt att mäta ett lands välfärd.

Vad leder till tillväxt?

Visste du att det i princip finns två vägar till ökad tillväxt? Och att det krävs lite olika insatser om man

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Hur mäter man ekonomisk tillväxt?

<http://regeringen.se/sb/d/3914>

Att mäta och jämföra välstånd

Ekonomisk tillväxt kan mätas på olika sätt. Ett vanligt sätt att mäta ekonomisk tillväxt är genom att använda begreppet BNP, som betyder bruttonationalprodukt.

BNP kan mäta två saker

1. hur mycket färdiga varor och tjänster som produceras i ett land under ett år. Då ger BNP en bild av den totala produktionen i ekonomin.
2. vad produktionen används till. Vad gör vi med allt det som har producerats? Konsumerar vi det eller investerar vi det för framtiden. Då ger BNP en bild av den totala användningen i ett land.

Den totala användningen i landet är dock inte lika med den totala produktionen i samhället eftersom en viss del av det som används importeras från andra länder och en viss del av det som produceras exporteras utomlands. Man måste alltså ta hänsyn till nettoexporten (export minus import). Man kan då skriva att:

BNP = konsumtion + investeringar + export -import

När BNP ökar från ett år till ett annat brukar man ofta tala om att det är tillväxt i ekonomin. Med undantag för 1981 respektive perioden 1991-1993 har BNP ökat varje år sedan början av 1980-talet. Den genomsnittliga BNP-tillväxten har sedan 1980 varit ca 2 procent per år. Den genomsnittliga BNP-ökning som äger rum sett över en längre tidsperiod kan kallas för den långsiktiga eller trendmässiga tillväxttakten.

Om BNP ett antal år ökar mer än den långsiktiga tillväxttakten är det ett tecken på att det råder högkonjunktur. På motsvarande sätt råder det lågkonjunktur om BNP-tillväxten under ett antal år är lägre än den långsiktiga tillväxttakten. En konjunkturcykel kan, enkelt uttryckt, ses som den tid det tar innan ekonomin passerat både en högkonjunktur och en lågkonjunktur.

Någon enhetlig definition på hur lång en konjunkturcykel är finns inte men en normal konjunkturcykel brukar vara mellan 5-10 år. Om BNP antingen minskar eller om tillväxttakten sjunker kraftigt under en period brukar man tala om att ekonomin befinner sig i recession. Någon enhetlig svensk definition av en recession finns inte men den negativa tillväxten under 1991-1993 tyder på att ekonomin var i recession i början av 90-talet. I USA antas ekonomin vara i recession om BNP minskat under minst två kvartal i följd.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Vad leder till ekonomisk tillväxt?

<http://regeringen.se/sb/d/3922>

Hur kan tillväxten påverkas?

Det finns i princip två vägar till ökad tillväxt. Genom att öka antalet arbetade timmar och genom att producera mer per timme.

Det finns flera anledningar till att BNP ökar, dvs. att vi får tillväxt i ekonomin. Om fler varor eller tjänster ska produceras krävs antingen:

- mer insatser av s.k. produktionsfaktorer för att kunna producera de varor och tjänster som efterfrågas
- att en viss mängd produktionsfaktorer används effektivare

En ökad insats av arbete åstadkoms genom att befolkningen ökar och genom att fler söker arbete eller arbetar fler timmar.

Antalet maskiner och byggnader ökar genom de investeringar som görs för att bygga ut eller modernisera produktionsapparaten.

Den ökade produktion som uppkommer när en viss mängd produktionsfaktorer används effektivare brukar kallas produktivitet. Produktiviteten i ekonomin ökar genom att den tekniska utvecklingen går framåt. Hur mycket produktion som åstadkoms per arbetad timme är ett mått på arbetsproduktiviteten.

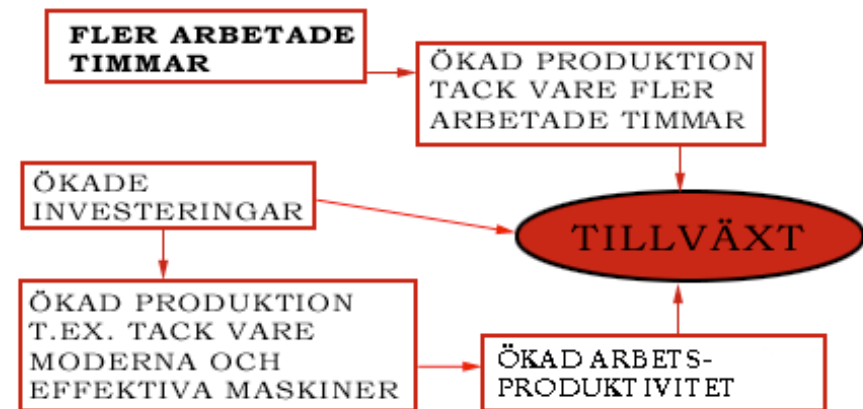
Öka antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i ekonomin beror dels av hur många personer som arbetar, dels av hur många timmar var och

en arbetar. Arbetsinsatsen beror på hur stor del av den totala befolkningen som är i arbetsför ålder (oftast mellan 16-64 år) och hur många personer av dessa som faktiskt arbetar.

Öka produktionen per timme (arbetsproduktiviteten)

Om varje person som arbetar kan producera mer per arbetad timme ökar arbetsproduktiviteten. Arbetsproduktiviteten kan öka till exempel på grund av ny teknik, modernare maskiner eller effektivare tillverkningsprocesser. Det finns en stark koppling mellan investeringar och arbetsproduktivitet eftersom den nya tekniken ofta finns inbyggd i de investeringar som görs. Det är därför svårt att skilja på om tillväxten beror på investeringen (den nya maskinen) eller på den ökade arbetsproduktiviteten som den nya tekniken i maskinen ger.

Vad är produktionsfaktorer?

Med produktionsfaktorer avses oftast arbetskraft, maskiner, råvaror och byggnader men kan också avse finansiellt kapital eller humankapital, dvs. arbetskraftens kompetens.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Tillväxtutveckling

<http://regeringen.se/sb/d/3923>

[Tillväxten i Sverige fram till idag](#)

[Bedömningar av den framtida tillväxten framöver](#)

Hur har tillväxten i Sverige utvecklats från 1970-talet fram till idag och hur ser tillväxten ut jämfört med andra länder? Vad finns det för bedömningar av Sveriges framtida tillväxt?

Tillväxten fram till idag

Här kan du läsa om hur tillväxten, arbetsinsatsen och produktiviteten utvecklats historiskt och jämfört med andra länder.

Utveckling framöver

Här kan du läsa om den senaste prognosen och kalkylen som regeringen gör för tillväxten de närmaste åren. Dessutom kan du läsa om Långtidsutredningen och dess bedömningar för tillväxten fram till år 2020.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Samarbete i EU

<http://regeringen.se/sb/d/3924>

OECD

Den internationella ekonomiska utvecklingen påverkar Sveriges tillväxtförutsättningar. Sverige är en liten och öppen ekonomi som är exportberoende. En stor del av vår export går till EU. Det internationella arbetet för tillväxt är därför viktigt. EU-samarbetet kring ekonomisk politik är särskilt utvecklat. Det är viktigt att EU-länderna har väl fungerande ekonomier och att svenska företag kan konkurrera på lika villkor. Utvecklingen i Sverige berör på samma sätt de andra EU-ländernas tillväxt, sysselsättning och välfärd.

EU:s inre marknad gör att EU-ländernas ekonomier är nära sammankopplade. Den ekonomiska politiken i ett EU-land påverkar indirekt andra EU-länder. Medlemsländerna har därför utvecklat ett instrument för att samordna den ekonomiska politiken. Instrumentet kallas för de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken. Dessa behandlar till exempel EU-ländernas budgetpolitik, sysselsättningspolitik och ekonomiska reformer.

EU:s tillväxtstrategi

Sedan år 2000 strävar EU efter att bli världens mest dynamiska och konkurrenskraftiga kunskapsbaserade ekonomi, med hållbar ekonomisk tillväxt, fler och bättre jobb samt ökad social sammanhållning. Strategin för att uppnå detta mål till år 2010 kallas för Lissabonstrategin, uppkallad efter den stad där beslutet om strategin fattades. Strategin är bred och innefattar åtgärder på många olika områden såsom konkurrens och inre

marknad, sysselsättning, forskning, innovation, social sammanhållning och miljö.

Sunda offentliga finanser

Ordning och reda i de offentliga finanserna är en grundförutsättning för långsiktig tillväxt. Sunda offentliga finanser ger utrymme för lägre räntor och skapar förtroende så att företagen vill investera och hushållen vågar konsumera. Budgetdisciplin är en viktig del av den ekonomiska politiken som har en stor påverkan på de andra EU-länderna. Därför finns det gemensamma regler för budgetpolitiken som är bindande. Reglerna finns fastlagda i den s.k. stabilitets- och tillväxtpakten.

Samarbete om sysselsättning

Ett annat område som EU samarbetar om är sysselsättning (den s.k. sysselsättningsstrategin). Samarbetet består av gemensamma mål, riktlinjer, diskussioner och utbyte av goda exempel. Tanken med sysselsättningsstrategin är att medlemsländerna ska dra lärdom av varandras erfarenheter och samarbeta för att skapa en hållbar och dynamisk arbetsmarknad.

Ekonomiska reformer

Förverkligandet av den inre marknaden i EU är ett sätt att uppnå målet om högre tillväxt. Med den inre marknaden menas fri rörlighet för människor, varor, tjänster och kapital inom EU. Ett viktigt led i förverkligandet av den inre marknaden är väl fungerande varu, tjänste- och kapitalmarknader med hög konkurrens.

Inom EU samarbetar man om ekonomiska reformer för att utveckla marknaderna genom att följa upp framsteg och utbyta goda exempel.

EU:s inre marknad

Sedan 1993 benämns den enhetliga marknad som EU-länderna utgör, efter att handelshindren mellan dem blivit undanröjda, för den inre marknaden. Detta innebär att det inom EU råder fri rörlighet för varor, tjänster, personer och kapital, de s.k. fyra friheterna.

RELATERAT

[Läs om EU:s tillväxtstrategi - Lissabonstrategin](#)

[Läs om EU:s sysselsättningsstrategi](#)

Regelförenkling på Finansdepartementet

<http://regeringen.se/sb/d/9105>

[Finansdepartementets viktigaste åtgärder](#)

Finansdepartementet har i stora drag följande ansvars- och regelområden som berör förenkling för företag:

- Skatt m.m.
- Tull
- Finansmarknad
- Statistik
- Offentlig upphandling
- Spel- och lotterifrågor
- Förvaltningspolitiska frågor
- Bostadsfrågor

Finansdepartementet svarar för cirka 20 procent av det totala regelbeståndet.

Finansdepartementets arbetsplan omfattar i grova drag totalt 150 pågående och planerade åtgärder. Bland åtgärderna finns både stort och smått och tungpunkten ligger i åtgärderna på skatt- och tullområden. I arbetsplanen anges endast några exempel.

ANSVARIGT STATSRÅD

[Anders Borg](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Regeringens handlingsplan för regelförenkling - en redovisning av det första steget

Läs mer om regeringens arbete med regelförenklingar

[Regeringens handlingsplan för regelförenklingar](#)

Fusk

<http://regeringen.se/sb/d/6105>

[Åtgärder mot bidragsfusk](#)

[Åtgärder mot skattefusk](#)

Skattebrott och bidragsbrott urholkar välfärden. Det pågår därför ett arbete för att bekämpa bedrägerier med skatter, bidrag och ersättningar.

Pressträff om regeringens fortsatta arbete mot skatte- och bidragsfusk

Anders Borg, Cristina Husmark Pehrsson och Mats Odell höll en pressträff tisdagen den 18 december, för presentation av regeringens fortsatta arbete mot skatte- och bidragsfusk.

- [Se pressträffen i efterhand](#)
- [Lagrådsremiss: Underrättelseskyldighet vid felaktiga utbetalningar från välfärdssystemen](#)
- [Dir. 2007:176: Bidragsspärr](#)
- [Dir. 2007:177: Enhetligare regler om återkrav](#)
- [Läs mer om åtgärder mot skatte- och bidragsfusk](#)

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)

Ekonomi i siffror

<http://regeringen.se/sb/d/2536>

[Prognoser](#)

[Finansiella indikatorer](#)

I ekonomi i siffror hittar du Finansdepartementets prognoser över den ekonomiska utvecklingen som uppdateras två gånger per år, i samband med den ekonomiska vårpropositionen och budgetpropositionen. Du hittar även finansiella indikatorer som uppdateras varje dag.

ANSVARIGT DEPARTEMENT

[Finansdepartementet](#)